

“KOVA” Savaitinis laikraštis. Lietuva kas patryčia Phila., Pa. Leidžia LIETUVIŲ SOCIALIZEDSISAJUNGA AMERIKOJE. (Incorporuota Balandžio 28 d. 1908)

KOVA

“KOVA” The Lithuanian weekly. Published every Friday, Phila., Pa. by the LITHUANIAN SOCIALIST FEDERATION OF AMERICA.

Organas Lietuvos Socialistų Sąjungos Amerikoje.

No. 34

TELEFONO No. KEystone MAIN 2958.

PHILADELPHIA, PA., 23 d. RUGPJŪCIO (August) 1912 m.

TELEFONO: KEystone MAIN 2958.

Metas VIII.

J. Baltrosaitis 2400 5th ave

AMERIKA.

Wilsonas geistinas kapitalistams.

The Boston News Bureau, bankerių organas, rašo, kad, išrinkus prezidentu Wilsoną, būtų krizis, jeigu Wilsonas imtų labai mažint muitus ant užrubežinių daiktų.

Entuzijazmas dėl Seidello. Trustų kontroliavimas.

Grand Forks, N. Dak. Emil Seidel, soc. kandidatas ir vice-prezidentas, savo prkalbomis pritraukia tukstantines minias. Manoma, kad iš N. Dakota pateks kongresan bent vienas soc. atstovas.

18 miesto uřednikų — sukčiai.

Detroit, Mich. Suareštuota 18 miesto uřednikų, kurie surašė 150,000 dolerių miesto pigių.

Gimė Astorlukas.

Gimė senas Astorienei, kurios vyras nuskendo su Titanicu. Sūniui duota tėvo vardas, John Jacob. Jo dalis — \$3,000,000.

Kansas City policijos darbeliai.

Kansas City, Mo. Susekta, kad paleistavystės namai išmoka policijai po \$50,000 i mėnesį už daleidimą vartyt tą nešvarų biznį.

Negras nužudęs 22 merginas.

Atlanta, Ga. Suareštuota negras, kuris yra kaltinamas užmušė 22 merginų. Jis prisipažįsta tik dvi užmušęs. Jį išdavė jo patė.

Socialistų bažnyčia.

Portland, Me. Vietiniai socialistai baigia statydintis namus, kuriuos pavadido „Žmonių bažnyčia“.

UŽRUBEŽIS.

Žemės drebėjime dingo 3010.

Paskiausios žinios sako, kad praeitos savaitės žemės drebėjime Turkijoje žuvo 3010 ypatų. 50,000 žmonių dėl žemės drebėjimo liko be pastogės.

Kareiviai norėjo nutvert carą.

Pranešama, kad Kronštadas, draučiausia Peterburgo tvirtovė, yra kariškame stovyje. Mat, du eskadronai kareivių pakėlė didelę demonstraciją prieš valdžią, norėję nutvert carą, jo laivuke ant vandens ir priverst jį arba atsitaikyt nuo sosto arba duot Rusijai liberališką monarchiją.

Naujos skerdynės.

Turkai vėl išskerdė daug krikščionių Berana apygardoje, Albanijoje. Skerdė vyrus, moteris ir vaikus be skirtumo. Skerdynės dalei tebesitęsia.

Albanai sukilėliai užpuolė ant turkų gystainės.

Albanai sukilėliai ketina eit ir užpuol ant Konstantinopolio, kad priverst Turkijos valdžią išpildyt sužadintą sąlygą, kad turkai išpažint musulmonų religiją.

Turkijos provincijų savivalda.

Austrija, Rusija, Italija ir Vokietija susitarė padėti gaut savivaldą—autonomiją Turkijos provincijoms Europoje.

Moteris — narsi Mexicos revoliucionierių vedėja.

Viena jauna moteris įėjo i miestą Jaurez, Mexico, vedama 10 raičių revoliucionierių, atėmė ginklus nuo valdiškos policijos, išvažiuo juos po didesnes krautuves, kad paimtų revoliucionieriams maisto ir kitų reikmenų,—ir paskui išpašalga apledo miestą.

Beprotis perdurė vyskupą.

Vienna, Austrija. Beprotis Prinz durė peiliu vyskupui sufraganu Pflugerui, kuris ejo laikyt mišias i šv. Stepono bažnyčia, laike \$2 metų sukaktuvių nuo gimimo Austrijos imperatoriaus. Beprotis pasisakė, kad norėjo nudurt Vienos kardinolą.

Cinų prezidentas sušaudė generolus.

Pagal Yuan-Shi-Kai'aus, Chinų prezidento, paliepimą tapo sušaudyti keli generolai, dr. Sun Yat Seno draugai. Jūs kaltino neva sukalbyje nuvert dabartinę Kinijos valdžią.

Revolucionieriai apleidžia Managuą.

Managua, Nicaragua. Revoliucionieriai pasitraukė bombardavę šį miestą. Mieste randasi 470 suvienytų Valstijų jureivių.

Moteris nori vaikščiot nuogos.

Mombora, Afrika. Portugalijos gubernatorius uždraudė nuogoms moterims pasirodyti ant miesto gatvių. Moteris priešinosi. Ketina nešėti i miestą daržovių nešėjų, jeigu jas vers dėvėti drabužius.

DARBININKŲ GYVENIMAS.

Skaibi užmušė unijistą.

Chicago, Ill. Septyni skiaurai žasto laikraščių pardavinėtojai užmušė G. Hehr'ą, unijinių laikraščių išvažiotoją. Policija matė piktdarių darbą, bet nepastavo jų. Tik pavieto daktarai pareikalavus, užmušėjai uvertytojus tapo areštuoti.

Ramanauskas uždurbiauja iš našlės skatikėlio.

Lawrence, Mass. P-s A. Ramanauskas iš pinigų, suaukautų Lawrence'o audėjų straikei, pasiūlo sau \$17 — \$2 už knyga prašymui aukų ir \$15 už darbą. Tai nevisai švaru, kad iš tolos progos daroma uždurbis. Kas doram žmogui daleistintokiuose atsitikimuose — tai tik pasimti tikras išlaidas, pav., už kiasos ženklelius, popierą ir t. p. Ščia jau ir pasirodo, kad p. Ramanauskas netoks didelis Lawrence'o straikečių geradėlis, kaip kad reklamavo.

Donas. Smarkiai susirėmė unijiniai dokaininkai su neunijiniais Szeizta 11.

Pergalė unijiniais, kurie nepreildžia neunijinių prie darbo.

Liejykliniai laimėjo.

Boston. 13 liejyklių straikei vusieje darbininkai sugrįžo i darbą, laimėję straiką. Da 8 liejyklos nenori priimt straikečių reikalavimų. Straiakas tęsėsi nuo 4 rugpjūčio.

Batsiuviai išlaimėjo straiką.

Haverhill, Mass. Pasibaigė batsiuvių straiakas. Darbas sutrumpintas nuo 59 val. iki 50 val. i savaitę. Savaitinė mokes-tis pakelta 10 proc., o dirban-tiams nuo stukių 7—15 proc.

Valdžia skundžia kompaniją dėl per ilgos darbo dlenos.

Trenton, N. J. Valdžia patraukė teisman Central geležinkelio kompaniją, kad ji priver-tė savo tris telegrafistus dirbt po daugiau, negu 8 val. i dieną. Pajieškoma \$1,500 nuo kompanijos.

Nori papirkt straikečius.

New York. Da tebestraikuoja 4,000 kailių išdirbėjų. Kompanijos emė siuntintēt po straikečių namus, agentus, per kuriuos žada uzmokėti straikečių skolas krautuvėms, kad tik grįžtų dirbt. Bet straikečiai nesi-duoda pasipirkt ir tol neketina grįžt, kol kompanijos nepripa-zins unija.

Darbo vadovas paleistas po kaucija.

Paterson, N. J. Pa-leistas iš kalėjimo Rudolph Katz po \$500 kaucijos. Jis sė-dėjo 3 mėn. kal. už tai, kad bu-vo piketu per šilkų audėjų str.

DRAUGIJŲ GYVENIMAS.

Gambleriai (lošėjai iš pinigų).

Seimas! seimas! S.L.A. seimas!!! Taip šaukė mūsų tautiški sutvėrimai. Seimas tai esąs mūsų tautos viena iš didžiausių švenčių. Seimas tai pakellimas mūsų tautos. Seimas — parlamentas mūsų tautos. Seimas — „augščiausioji galybė“ Susivienijimo. Seimas pagal tautininkų šauksmą lyginasi viskam, kas yra pasaulij kiltu, mandagaus ir sveiko. Gal taip ir turėtų buti. Bet turiu pajudinti „gamblerių“ klausimą, parodydamas žmonėms, kaip mūsų tautos „šulai“ apvaikš-čioja tą garbingą seimą.

Pirmiesniuose seimuose, kaip žino-me, budavo tuštinama bačkos alaus ir kitos kvailybės daroma. Šimet gi to nebuvo, užtat tuli mūsų tautos atstovai surado kitą pasilinksmimo būdą — tai lošimas iš pinigų.

Per visą seimą tie atstovai lošė iš pinigų tam tikrose vietose per naktis, o ant ryttaus posėdžiuose snaudė, tik rektardiais kėlė ranką, mislydami, kad „jeinikt“ trunkia ar viena akij „dub“. Prie to da min-tis užimta atėinančios nakties nu-saldavimu. Reikšlia, seimo dalykai išdaryti.

Šis visas yra žinoma, dešimti lietuvij, bet ir tarp svetimtančių, kurie labai iš to stebisi, klausda-mi, kas tai per konvencija „Lithu-anian Gamblers“?!

Mūsų tautiškiy burbulų putėjai šaukė po seimui per savo laikraš-čius, kad viskas buvo seime kuopukliausiai, tik keli socialistai vietomis gadino tautišką biznį.

Nors lošimas iš pinigų atsi buvo šalia „V. bės L. ku“ redakcijos ir jį tų gerai žino, bet tyli, sako, kad visi garbus delegatai viską veikė su pasišventimu. Ar tinka tokij dar-bą slėpti, tesprendžia skaitytojai. Ir tēmykite, kame piktas slepiasi ir kas jį gina.

Taip tai paskutinis seimas susi-dėjo iš „gamblerių“, gynusių Root-Dillingham bilijū, šventakuprių ir kitų atžagareiviškų gaivalų. Bu-vo visai maža dalis delegatų, kurie gynė liaudies ir organizacijos rei-kaulus.

Tą pasakiau ne dėl to, kad skau-dinti ką nors, bet dėl to, kad pik-tas neturėtų vietos tarp mūsų.

Vincas Berzins.

Katalikų Blāv. Susivienijimas.

Lietuvių Katalikų Blaivininkų Susivienijimas tarp kitų viršininkų išsirinco sau už „globėją“ šv. Mari-ją Sopolingają.

Pagal konstituciją kuopos nariai moka po 10c. i metus centro iždan. Kuopa gal susitvert pašalpos skyrių. Jei tas susivienijimas iširtų, ju turtas būtų suvartojamas pagal seimo nutarimą arba atiduotas šv. Kazimiero Seserų Vienuolynui.

Lietuvių Jaunuom. Sodalicija.

Kunigai primano visokių žaban-gių, kad padaryt jaunuomenę die-vočiais, davatkiniais, kunigų nuo-laidžiais avinais. Štai jie sutvėrė šv. Kazimiero Lietuvių Jaunuome-nės Sodalicija (draugystė) prie pa-rapjų. Sodalicijos pirmučiausias tikslas — „pažinti, numylėti, pil-dyti ir užlaikyti tikėjimą“. Nariai turi eit 4 syk i met. išpažintin.

IŠ LIETUVOS.

Valstičiaus „ponus“ žadama telti uždarytomis durimis.

Kaip rašo „Uro Rossij“, vidaus reikalų ministerijai pareikalavus, teismų ministeris pasluntęs pavie-tų teismų (sjezdų) viršininkams paliepinimą teisti valsčiaus „ponus“ uždarytomis durimis.

Pravoslavų pamaldos lietuvij kalba.

Lietuvių laikraščių cenzorius A. Jaroševskis, kaip jau esame per-nai rašę, iškėič Vilniaus pravosla- vų vyskupui Agařangeliui memori-jalą apie pamaldas lietuvij kalba Lietuvos pravoslavų bažnyčiose. Tą memori-jalą vysk. Agařangelas buvo iškėič Synodui, kurs tam sumanymui pritarė ir pavedė vysk. Agařangeliui kuo-veiklausiai jį įvy-kinti. Kol kas nutarta išvesti lietuvij kalbon šv. Jono Auksa-burnio „liturgiją“. Tam tikslui g. A. Jaroševskini pavesta sudaryti tam tikra žinovų komisija. G. A. Jaroševskis pažadėjo visa tai pa-daryti.

Rinkimai i 4-tą V. Duma

Šlaunčiuose, kaip praneša „Sava- rdis“, kandidatų sąrašas, kurio suma \$99, lenkų ir latvių—126. Rusu kurjon intraukta 355 rinkėjai.

Naujas gubernatorius.

Kaunas. Atvyko naujai pas-kirtas gubernatorius A. Kulomzin ir lanko visas žymesnes miesto ista-tagas.

Neleido draugijų.

Vilnius. Gubernijos komisija draugijoms registruoti. gub. Ver-riovkinui pirmininkaujant, dėl for-malių klinčių neintraukė rejestran- „Mažajai pramonei ir liandiles dai- lei remti draugijos“. Tame pat posėdyj uždarytas Mkolajevu u- kio ratelis, kurs iki šiolei net ne- buvo pradėjęs veikti.

Perkunsargiai kryželiai.

Zemaičių Kalvarija. Kun. Gu- gis ir šiemet buvo atvažiavęs Zem. Kalvarijon su savo medliniais kry- želiais, nuo griautinio pagelbin- čiais. Liepos 8 d. po sumos prie didžiojo altoriaus atsistojęs šven-tino tuos perkunsargius.

Dėlko išmintingesnėji kunigai, buvusieje atliaiduose, nepertaria- te savo tamsesnio brolio! Ilgai- niui jis, rasi, pradės šventinti kar- vėms juosteles (nuo Hgų), kaip tai darė šios vietos dominikonai.

Laisvės metu obalsis.

Neseniai tselmas nuteisė vietini girtuokli Suarskij 6 mėn. kalnijai rotosna. Matai, jis 1905 m. norė- jo išiveržti monopolin. Tuomet dėl jo galvos žuvo keltatas visai nekaltų žmonių: jam besiveržiant kareiviai (tuomet buvo Rokiškyj) šovė: 4 valstiečius (1 moterį) mir-tinai nušovė, o vieną suželdė, kur- is paskui numirė. Patsai gi Su- arskis tuomet buvo išsigelbėjęs.

„Draugijos“ redaktorius nu- baustas.

„Draugijos“ redaktorius kun. A. Dambrauskas už ciles, iđetas „A- teityje“, nubaustas 500 rub. (Iš „Liet. Žin.“)

APŽVALGA.

Profesorai ir darbininkai.

Didžiama Amerikos profesorių nesupranta darbininkų judėjimo. Jie nėra sekę nei studijavę to dalyko. Profesorai daugiausiai skaitosi save peraugštais sutvėrimais, kad užsimt darbininkais klausimais. Kiti yra ir gana atsižymėję moksle, bet apie drauginius klausimus ne ką daugiau žino, kaip pradinės mokyklos mokiniai. Profesorai yra maždaug sotūs vidurinės klasiškos nariai. Nors jie pusėtinai išnaudojami, bet da be skurdo pragyventi gali. Tai viena priežastis jų atžagareiviskumo visuomeniniuose klausimuose. Kita to priežastis — tai kad augštesnėsios mokyklos labai daug priklauso nuo kapitalistų aukų. Todėl profesorai ir priversti pataikauti dabartiniams suvėrimams. Jau ne vienas profesorius buvo išmestas iš vietos už socialistiškas nuomones. Bet ir tarp profesorių atsiranda vis daugiau ir daugiau teisingų, bešališkų žmonių. Paminėsim šiuokart tik du: J. R. Commons, prof. Wisconsinio uni versiteto, ir R. F. Hoxie, prof. Chicago universiteto. Juodu nepiguli prie Soc. partijos, vienok yra socialistų tikrai gerbiamai, kalpo teisingi darbininkiško judėjimo kritikai ir mokslo vyrų.

Journal of Political Economy prof. Hoxie, aprašydamas partijų konvencijas, ypatingą dėmą atkreipia į S.P. konvenciją. Jis sako: «Socialistų konvencija yra tikrai demokratiška vedime savo reikalų. Joje nėra jokių vadų ir jokių slapty planų. Kiekvienas klausimas viešai visų apsvarstoma, idant viskas būtų protinga ir moksliškai pamatuota. Šios šalies socialistai tvėria politiška organizacija, kuri vis labiau ir vis progresyviškiau išreiškia žmonių valią».

Drg. Keir Hardie. Pypkių kritikai.

New York American plemeniskai iškoliojo drg. Keir Hardie, Anglijos parlamento narį, žymų darbininkų lyderį, o Draganonės.

Kas ypatingai keista — tai kad kritikuojama drg. Hardie išžiūra, apstiprėngimas ir net pypkė! Protingas žmogus, jei neranda ko svarbesnio kritikuoti, tai tokių daiktų nekritikuoja. Bet jau Keir Hardie gabus ir pasišventęs darbininkų reikalų apgynėjas, o to jau ir užtenka, kad kapitalistų ir klerikalų laikraščiai jį kiliotų.

Keir Hardie atsilankys Amerikon pradžioj rugsejo, pačiame karštyj socialistų priešrinkiminės agtācijas.

Jis gimė 56 metai atgal Škotijoje labai bėdinoj darbininko šeimoj. Nuo septynių metų pradėjo ašdarb'ant duoną. Dirbo, kaip pasisuntimo vaikutis, kaipo zeceris, paskui geležies liejykloj, o aštuonių metų sulaukęs, — angliu kasykloj nuo tamsos iki tamsos.

Vėliaus jis tampa karštu darbininkų agitatorium, už ką lieka išvartytas iš darbo. Kasyklų savininkai taip plačiai jį išgarsina, kad jis negali daugiau gauti kasiklose darbo. Jis energiška ima organizuoti angliakasių ir vadovauja 1879 m. angliakasių straike, kuriame darbininkai pilnai laimėja. Po tam darbdaviai vėl numuša darbininkams mokesčių po 36c dieną, bet Hardie išnaujo suagi tuoja straiką, ir jiems pakelta 36c.

1882m. Hardie redaguoja *Common News*. Angliakasių padėjimas labai pasunkėja ir Hardie elnana jiems pagelbon. Padaro tarp jų tokį subruzdimą, kad darbas sutrumpluta nuo 11 iki 8 v. i dieną ir užmokestis vietomis dusyk pakelta.

Angliakasi ai užkvieta jį but kandidatu į parlamentą nuo Mid Linarko. Lig tol jis buvo liberalas, bet povaliai tapo socialistu ir joki liberalų pasiulymai nepermaine jo pažiūrų. Jis dalyvavo suorganizavime Did. Br. Angl. Federacijos. Tik-ką atsibovus tarptautiška kalnak. konferencija irgi jo sumanyta. O N.Y. American ir *Drugas* kritikuoja jo pypkę ir kepurę!

PASTABOS.

Vienas žinomas veikėjas (pavardės neminėsiu), rašo man, išreikšdamas savo mintį link mūsų abelon veikimo — visos tautos veikimo. Tai senas da pas mūsų pirmesnius veikėjus užsilikęs persitikrinimas, kad lietuviai kasžin kokiū tai būdu gali veikti visi kruvoj. To niekuomet nebuvo, nebus nei dabar. Visos tautos turi savo atskiras grupas, turinčias sau maždaug vienodą pasauliožvalgą, ir jei lietuvių tautoj tas pats apsiroleškia, ne tik kad nereikia apgallesant, bet da pasidžiaugti galima.

Apie laikraščių skaitymą sako: Mūsų ideja yra, kad geriaus, jeigu kas ką-nors skaito, negu nieko. Man išrodo tokia ideja irgi klaidinga. Nieks logiškai manantis neužginčys, kad mūsų laikraščių skaitytojais — tai paprasti rankpelniai, — labai ne daug turi laiko skaityti. Taigi tokiems žmonėms būtina reikia nurodyti geresnius skaitymui laikraščius, kurie rašo apie jų vargus ir nurodo, kokiū būdu galima pasiluosuoti. Jei paprastas darbininkas skaitys ne jo reikalus besirūpinantį laikraštį, jis visuomet bus suvilta ir per tai daug ir bereikalingai turės nukentėti, nežinodamas, kokiū būdu pasilinosuoti iš nelaisvės.

Sako: Neneikinkime žmonių, skaitančių šį ar tą. Bet labai tankiai prisiolina netik niekinti kitų žmonių persitikrinimus, bet ir kovoti su jais reikia. Ir tas labai natūrališka. Per daug gera būtų žmogaus širdis, jei kas-nors bjauriausiai išniekina jo persitikrinimus ir jis tik dėkingas už tai būtų. Tokių gerasirdžių tuom tarpu labai mažai yra, o ypač turtais apskrovo žmonės yra beširdžiai. Tat su tokiais žmonėmis gyventi ir sykiu veikti tiesiog negalima. Kitas dalykas. Protaujanti žmonės maždaug yra savistovai ir savo persitikrinimus nelengvai išmaino, o tankiausiai visą savo gyvenimą lieka ištikimais savo persitikrinimams. Taigi toks žmogus niekuomet už juos užstos ir kovos.

Toliau tas veikėjas apgallestauja, kam mes priešinamės laikraštinių susivažiavimų. Sako: Bėti tokie susivažiavimai ir pamoklūs taips, kurie stovi pirmoje eilėje, kaipos presos vadovai. Kad visi dalyvautų susivažiavimuose, pakiltų mūsų presa augstyn daug geriaus negu dabar.....

O praktika mums parodo visai ką kitą. Jau dvejus metus turėjome tokius laikraštinių susivažiavimus — pirmą metų beveik visi laikraščiai dalyvavo — o kokianauda iš jų? — Jokios. Tiesa, daug buvo prirašyta apie tai; bet tai vis tušti žodžiai, užtat gyvenimanieks ir neįvyko. Ir gaila to laiko ir šio pinigų, kurie bereikalingai išiekvoti tiems susivažiavimams.

Laikraščiai i vieną brolišką vienybę jau daugiau negalės sueti, nes pažvalgos ir skelbiamos idejos didellai skiriasi vienų nuo kitų. Seniau, kol pas mus nebuvo turtingesnių žmonių, tuomet visai lengvai galima buvo visiems veikti išvieno, — dabar kitaip. Praturtėję leidėjai jau nesirūpina daugiau abelnu žmonių labu, bet jiems svarbiausia rupi apginti savo bankinius biuznius. Tie žmonės jau galutinai pamynė po kojų visokias žmonių geroves. Dabar jau jie pradėjo eiti visai tais pačiais keliais, kaip ir dideli Amerikos ir visų šalių piniguočiai — jau nurodo, kad jie yra dideliais žmonių geradėjais ir nori, kad visi kalbėtų tik apie jų gerumą, apie jų biznį.

Darbininkai mato, kad ir pas lietuvius jau atsiranda «kulokai» ir su jais bičiuoliauti jau negalima. Seni veikėjai da vis negali to permatyti ir bando sau įkalbėti «abloną lietuvių vienybę». Darbininkų leidžiamai laikraščiai su «ponų» leidžiamais laikraščiais nesusitaikys, nes jų reikalai labai skirtingi — kaip diena ir naktis.

MOTERŲ SKYRIUS.

Parazitų gimdytojas.

Astoriene- laukėsi vaiko. Už dvejų savaičių prieš gimdymą jau dieną ir naktį jos plociuje nuolat buvo daktaras ir tris seserjā-nursės. Viskas apie Astorienės rumus turėjo butyku. Pastatyta tam tyčia plicistai, kad nedalestų jorio triukšmo aplinkui. Bet, antelaimės, miestui reikėjo patasty elektrines vielas už 10 pėdų nuo busiančios gimdytojos. Gal darbininkai buvo atsistę per užmiršimą ar neapsiūrimą, kad Astorienė turės gindyt parazitą milijonierių. Tačiau dalykas greit paimtas atidon. Miesto rėdytojai liepė darbininkams kuo-greičiausiai užbaigt darbą, kad delikatnos laukiamo parazituko auselės negirdėtų plaktukų kauksėjimo. Ir darbininkai buvo priversti dirbt 14 valandų paeiliui!

Tiesiog pikta. Parazitė, patiniekam nenaudinga, gimdys parazitą, irgi niekam nenaudingą, o miesto urėdininkai priverčia darbininkus ištempt visus savo nervus, kad dirbt 14 valandų darbą, kuris reikalauja didžios atidos ir atsargumo. Kaip gi darbininkų moterjė gimdo kudikius? Kokius jos turi patogumus ir ramumą! — Tamsiose ankštuose ir pasmirčiuose lindyneose jos gimdo pasaulio penėtojus darbininkus, Gatvekariai, vezimai ir elevatoriai nuolatos ir dieną ir naktį užia, skamba, barška ir duzgia pro pat gimdančiųjų langus. Triukšmu pripildo alei kertutę la darbininko lindyne. Kiek tai darbininkų kudiki

dirbtuvei, kuri šaukia kuo-motėvą į darbą! Kiek tai tuktančiųjų būdinių motinų gimdyamos neturi nei paprasto daktariško patarnavimo, nei lemtesnio kambario, nei lemtesnio maisto sau bei savo kudikiui! Kas kam rupi, kaip gema pasaulio maitintojas! Kas kam rupi, kad jo motina neturi parasčiausių patarnavimų! Ir kas čia tokio zingeidais ir ypatingo, kad gema vargšo kudikis arba kad kenčia jo motina! Jis yra tik naujas, mažai reiškan-tis atomas, kuris, vienok, gema, kad išdirbt pasauliui turtus. Jis yra tik naujas paniekintas narjė daug-milijoninės darbininkų armijos, vienas iš tų, kurie krauna visokiems Astoriams šimtus milijonų, vienas iš tų, kurie, geros dienos nematydami, visą savo amžį prakaituoja, kad Astoriai ir Astorienės galėtų patjį lėbaut, kaip parazitai, ir gimdyt daugiau parazitų ir apsupt juos didžiausiomis gėrybėmis. Tas naujai gimęs darbininkas juk pasmerktas begalinams vargams, kad tokių Astorių rankos galėtų but nesu-teptos darbu, o patjė Astoriai ir Astorienės galėtų but išdykę parazitai, juodi ir supuvę doriška!

Labai liudna, kad darbininkų motinos da ramiai tuno, kad nesukija prieš savo ir savo vaikų engėjus — prieš visokius Astorius, kurie savo gimdomus parazitus išdykina už kruvinus darbininkų dolerius. Labai liudna, kad daugelis darbininkų motinų su pagarba ir pasigėrėjimu žiuri į žmogėdų Astorių ir Astorienių veislę.

PASIKALBĖJIMAS

Dėdės su Povylu.

— Dėde, kur taip skubiesi? — Bėgu į darbą, nes jau susivėlinau. — Kas per priežastis susivėlinimo? Tamsta visados pirma visų nueldavai pas dirbtuvę ir prie vartų snausdavai, laukdamas, kol atidarys. — Matai, Povyluk, nedėdien būvau net Eastone ant katalikiškų prakalbu. Po to draug su kunigu ir visais komitetais nuėjome i vieną stubą. Ten ilgai šnekėjome apie bažnyčias, klioštorius, kunigus, minyškas, žodžiu sakant, katalikiškai. Prie to da išstraukiau burnelę ir už stalo užmigau. Atsibudęs pamačiau, kad 12 val. nakties ir tik aš vienas. Turėjau laukt ryto ir ant pirmo trukio atvykau. — Dėlei kunigo prakalbu dėdė, išk to, bet kokios buvo tos katalikiškos prakalbos. — Tokios, kad kalbėjo ne kokie ištvirkėliai cecilistai, kaip ant jų prakalbu, bet kunigas ir vienas davatkinas ar gal koks papirijos komitetninkas. Beveik pilna svetainė buvo visokių klausytojų: katalikų, bedievių, pusbedievių, gyvanašilių ir visokių mergų, o ne taip, kaip ant socialistų prakalbu, kurias lanko tik socialistai. Man prakalbos labai patiko ir štai dėlo. Jaunas kunigėlis nupasakojo, kad dauguma mūsų apeleido savo šali dėlei vaiko, kur caras mūsų brolius balsiai kankina. Sakė, kad mums labai malonu atminti Lietuvą, jos medžius ir takelius. Ant galo ragino i vienybę, t. y. tvėrti Eastone parapiją. — Kaip matyt, dėdė labai mažą supratimą turi apie prakalbas, jeigu šitas labai patiko. — Ty-lėk, pienburni! Apart kunigo da vienas garsus kalbėtojas kalbėjo. Jo pavardės nežinau, tik mačiau, kad jis išdegusim akim. Jis pašėlusiai graudingai nupasakojo: «Broliai, mes turime tvėrt parapijas, statyt bažnyčias, broliai, pinigų užteks, tik reikia panorėt, broliai, ponai susidėję pinigų pasistato fabrikas ir gyvena gražiai, broliai, ir jųs taip darykite, broliai, dėkite po 5 dol. nuo pėdės, tai, broliai, pinigų bus. Broliai, pasakysiu jums stebuklingą atstistiką Shenandorio mieste, dveji metal atgal. Keli bedieviai verby nedėloj nėjo, i bažnyčią, ir saliuone darė bedieviškai: «jo pas kits kito išpažintin, motinos dievo paveikslą augstyn kojomis pakabino. Broliai, jie panedėlyj nuėjo dirbt, tai, broliai, jam dievas nedovanojo. Nukirto rankas ir kojas, o kai parvežė namo, tai iškėlęs rankas i dangų pradėjo šaukti: Dieve, dieve, kam taip mane nubaudei!... Gyvanašilėms ir merginoms ašaros, kaip pupos, pradėjo riedėt, taipgi ir aš pradėjau ašarot. — Kaip matyt, dėdė labai myli melus.

Septyni-legališkai užmušti.

New Yorko kalėjime Sing Sing elektrinėj kedėj legališkai užmušta septyni žmonės. Tas bjaurus darbas vėl ant trumpo laiko atnaujino agitaciją panaikinimui mirties bausmės. Agitacija čia mažai ką gelbės, pakol žmonės nesupras pamatinę priežastį, kodėl žmonės yra baudžiami mirčia.

Daug prekilių vyrų ir moterų pasipiktino iššios civilizocitai-žvėriškos žmogžudystės. Net patjė tos žmogžudystės išpildytojai bjaurisi savo darbu ir yra jam priešingi. Jei paskaitytume visus mirties bausmės šalininkus ir jos priešininkus, tai atrastume, jog daug daugiau yra jos priešininkų. Bet daugjų — daugiausiai rasis tokių, kurie apsnudusiai, šaltai žiuri i mirties bausmę. Gal jie ir turi šio-kią-tokią savo nuomonę tame klausime, bet jiems stoka veiklumc, kad savo nuomonę padaryt įstatymu. Valstija gali mirčia baust žmones iš didelės dalies todėl, kad didžiama tyli, sutinka.

Bet nuo valdzios priklauso, ką ji žudo ir ką ne. Kodėl valdzia nužudė tuos septynis nelaimingus, išalkusius, mažapročiungus, suskurdusius, ziaurius žmones?

Todėl, kad jie buvo biedni. Biednystė yra svarbiausia priežastis, dėl kurios palaikoma mirties bausmė. Tos septynios žmogystos nužudyta ne tiek todėl, kad jos papildė žmogžudystę, kiek todėl, kad yra biednos.

Kas galėtų tikėt, kad bent vienas iš jų būtų sėdęs i elektros kedę, jei būtų turėję po milijoną dolerių? — Niekas.

Nužudytieji buvo biedni, tamsų, ziaurų darbininkai, jie buvo tokie svarbiausia todėl, kad buvo biedni. Draugi-ja su jais apsiėjo, kaip su gyvuliais; tat jie ir buvo gyvuliai ir tapo nužudyti, kaip gyvuliai.

Milijonierius Thaw užmušė daug turtingesnę ir daug įtekmingesnę ypata, negu tie nužudytieji. Užmušė jis ją, matant šimtams liudytojų. Bet Thaw netapo nužudytas, kadangi jis turėjo milijonus dolerių. Jį teisėjai pripažino «nepilnapročiū» ir padėjo i bepročių namus. Septyni nužudytieji daug didesniaime laipsnyje buvo nepilnapročiū, vienok juos mirčia nubaudė. Thaw užmušė ne biedną žmogų ir tai išsisuko nuo mirties bausmės, o jeigu būtų užmušęs biedną, tai gal būtų buvęs tuojuos visai paleistas.

Užmušime Rosenthaliaus irgi dalyvavo septyni niekšai, bet ar jie visi bus mirčia nubausti? — Joku būdu ne, kadangi yra kam dėt pinigų jų apgynimui. Prėšme skaitytojų, kad atsiųstų mums vardą nors vieno milijonieriaus, kuris būtų buvęs Amerikoj mirčia nubaustas už žmogžudystę. O paprasti žmonės kasnedėl legališkai desėtkais yra žudomi už tą prasikaltimą.

Biednystė yra pirmiausia žmogžudystės priežastis, ar žmogžudystė būtų legališka ar nelegališka.

Jeigu norime panaikinti mirties bausmę, tai turime pirmųjų — pirmiausia panaikinti biednystę, o mirties bausmė pati savaimi išnyks.

sl
už
tu
pr
po
tą
vie
rec
ku
roc
Ru
lės
spa
tų
tik
slu
vos
lės
nin
atsi
labi
šiar
ti,
zio.
gyv
nun
tori
nok
mų
rus
dzia

nepu
min
dant
darb
pinl
dam
legal
atlik
jald
dirv
jos r
tina!
man
moki
krati
bas r

pirm
bar j
iš uk
bar,
kreig
kaim
dirva
galin
darbi
tik m
lė, k
lų ne
reika
su ne
Rusij
moj
tikrą
cijald
liską
jis bu
legali
prikr
ranta
suome
be jok
lapely
bus
dvasis
kalavi
A
lišką
teratu
jami
gališk
skirtu
smark
desnė
gviau,
neša v
šelpo t
T
tarp I
kelt sc
tvirtu
kam v
kuopa
nuodu,
jos atl
gščiau
giausių
linkyb
sis mų
man vs
kuo-sv

Nl
klausit
silieps
Prusell

LSDP. pradedamasis darbas.

Po ilgų reakcijos metų vėl susirinko LSDP. konferencija. Josios užduotis buvo atgaivinti visą Lietuvos proletariato judėjimą ir pradėti kovą už išsiluosavimą iš po cariškos letenos. Nieko prieš tą konferenciją negalima pasakyti; vientik reikia ją pasveikinti ir remti pradėjame darbe. Bet kurie konferencijos nutarimai išrodė mažos vertės esą dabartinės Rusijos aplinkybėse, — ytin didelės svarbos dėjimas ant legališkos spaudos. Nei vienas neprieštaruotų s. d. spaudos platiomis, bei tik ji atnešėtų pagėdaijamus vaisius. Dabartinės Rusijos apstovose mūsų legališka spauda negalės nei paviršutiniai apginti darbininkų reikalus. Mēs žinome, kas atsitiko su „Visuomene“, kuri gyvavo labai trumpą laiką ir negalėjo nei šiam nei tam tarnauti ir turėjo žūti, nepakeldama materiališko krizių. Nors rusų legališka spauda gyvuoja, bet kaip? Kiekvienas numeris konfiskuojamas ir redaktoriai kalėjimams kemsami. Viena nek mūsų pasekti negalime, nes mūsų jėgos permenkos ir da, kas rusams leistina, tas mums draudžiama.

Antra, mes legališka spauda nepasieksime plačių darbininkų minčių, o jeigu negalime pasiekti darbininkų, tai kam mes leisime darbininkišką laikraštį, eikvosiame pinigų ir spēkas dėsim, neatnešdami naudos darbininkams? Su legališka spauda netik negalima atlikti nei mažiausios dalelės socialdemokratų užduoties, bet nei dirvos prirengti ateinančiai Rusijos revoliucijai, kuri yra neišvengtinai! Jeigu su legališka spauda manoma prirengti dirvą socialdemokratijai, tai bus ir socialdemokratijos pamatas nevietoj ir darbas ne tikroji dirva pradėtis.

Is tokių elementų, kaip kad pirma buvo tverinama partija, dabar jau negalima ją tvirti, tai yra is uklininkų ir uklininkai. Dabar, pradėdami darbą, reikia atkreipti atidą i miesto, dvaro ir kaime darbininkus; tai mūsų LSDP. dirva. Su legališka gi spauda negalima bus pasiekti dvaro ir kaime darbininkų; ir ja tegalės naudotis tik menka miesto darbininkų dalelė, kuri taipgi savo dvasios reikalų negalės jaja užganėdinti. Mums reikalinga negaliniška spauda; tik su negaliniška spauda dabartinės Rusijos aplinkybėse galėsim mažumoj savo tiksą atsiekti ir bent tikrą pamatą ir dirvą prirengti socialdemokratijai. Jeigu negaliniška laikraštis atlinkams darbininką kartą arba dukart i mėnesį, jis bus daug naudingesnis, negu legališkas kas savaitę, tuščias arba prikrautas darbininkams nesuprantamų frazų, kaip kad buvo „Visuomenė“, arba priklimštas rašinių be jokios vertės. O negaliniškame lapelyj, nors jis rečiausiai ateitu, bus pilnai laisva socialistiška dvasia ir drąsus darbininkiški reikalavimai.

Atsakomybė gi yra ir už legališką spaudą. Legališkos socialdemokratijos platintojai bus areštuojami ir kalėjimams sodinami, negalios taip-pat. Tik tams bus skirtumas, kad už negalinišką bus smarkiau baudžiami. Bet kur didesnė nauda, už tai ir kentėti lengviau, nes matoma, kad darbas atneša vaisius, ir darbininkai geriau šelpsi tokiu būdu nukentėjusius.

Taigi tik negalinišką spaudą tarp Lietuvos socialistų gali pakelti socialistišką dvasią ir padėti tvirtus pamatus socialdemokratiskam veikimui. Tat mes, LSS. 60 kuopa, savo susirinkime 26 liepos, nuodugniai apsvartė konferencijos atliktą darbą, pripažinome auščiau paduotą mintį už naudingiausią Lietuvos dabartinės aplinkybėse. Ir jeigu LSDP. stengsis mūsų nurodytas mintis gyveniman vykdyti, mūsų priederme bus kuo-smarkiausia pagelbėti.

P. Scotelis.

Pastabos del J. B.-džio straipsnio: „Šis tas apie inteligentiją“.

Tas straipsnis buvo išspauzdintas N28 „Kovos“. Man jisai išrodė taip keistas, kad, manau, ne pro šalį bus atkreipti į jį skaitytojų atidą.

Straipsnio autorius pradeda savo tyrinėjimą apie inteligentiją šitokiais žodžiais: „Marksininkai sulyg ekonomijos pagrindų visuomenę dalija i luomas, bet šiam dalijimui nepasiduoda inteligentija; juk ištikrujų tai nėra buržuazija, nors ir būtų iš buržujų luomo išėjusi, ir nėra proletarijatas“.

Čionai išreikštos dvi mintys: viena, kad inteligentija nepasiduoda ti dalinimui visuomenės i luomas (tur-but, klasas) sulyg ekonomijos pagrindų, antra, kad ji nesanti nei buržuazija, nei proletarijatas.

Kodėl inteligentija nėra nei buržuazija nei proletarijatas, J. B.-dis nepasako. O tuo tarpu, ar teisingas yra jo tvirtinimas, by kas gali paabejoti; juk dažnai kalbama apie proletarišką ir apie buržuazišką inteligentiją. Matoma, ji turi ką-nors bendro su viena ir su antra tvirtėjų „luomų“. Savo neprirodytu tvirtinimu jisai mėginia paremti kitą taip-pat prirodyta reikalaujantį tvirtinimą.

Kadangi inteligentija nesanti nei buržuazija, nei proletarijatas, — protauja mūsų autorius, — tai ji „nepasiduoda“ visuomenės dalinimui i „luomas“ sulyg ekonomijos pagrindų. Kokia čia logika, aš nesuimių galvą. Gerai; sakytime, pirmasis J. B.-džio tvirtinimas yra visai teisingas; tai kas-gi is to išeina? Kodėl inteligentija negali būti kokia-nors trečia, nei buržuaziškoji ir ne proletariškoji „luoma“, tai kodėl? Kuomet ir kame marksininkai skelbė, kad „sulyg ekonomijos pagrindų“, visuomenė turinti dalintis tikrai i dvi luomas: buržuazija ir proletarijatas? I tuos visus klausimus autorius atsako tylėjimu.

Aškinu, jogel pirmasis tvirtinimas (kad inteligentija nepasiduoda ti visumenės dalinimui i „luomas“ sulyg ekonomijos pagrindų) tikrai tiktai šitoks argumentas: kadaangi inteligentija neturi „ekonomijos pagrindų“. Bet ar tai tiesa? Tantai reikia prirodyti, nes vėl gali kuris-nors imti ir paabejoti.

Paklausysime toliaus J. B.-džio išvadžiojimų. Jisai neduoda mums per daug nusiminti. Klausimas esąs ne taip jau bausis, tik tai reikią žinoti, is katro galo jo tvirtinimas: „Išrišimas klausimo — kas tai yra inteligentija ir koki jos uždaviniai, tik tuomet paslegvėja, kuomet i luominį solidariskumą — vienybę žiurime ne vien materialisto akimis, kuomet luomą aptariame, ne vien tikrai ekonomijos žvilgsniu žiurinti, bet ir psichologijose. Luominio solidariskumo ideja gimdo ne tikrai kovą už buvį, bet ir jausmus riša bendrijon.“ — Staptelėsimė valandėlė.

Pasigerėsimė iš pradžių nuostabiats autoriaus nenuoseklumams. Jisai jau, kaip girdėjome, istarė savo nuosprendi, kad inteligentija nesanti „luoma“, o dabar staigu, ketindamas gildinti toliaus klausimą, kas yra inteligentija, vėl kviečia mus aptarti tą „luomą! Ima tarti „luomą“, o tuoj nušneka apie „luominį solidariskumą — vienybę“, užsimena apie „luominį solidariskumą“ ir tuoj nušoka prie „luominio solidariskumo idejos!.. Ištikro, jo „mintija“, kalbant jo paties žodžiais, yra „laisva it vėjalis“!

J. B.-dis pataria žiūrėti i luomą arba — kas jam visviena — i „luominį solidariskumą“, ne vien materialisto akimis, bet ir... da kokiomis! Kitokios, negu materialisto „akies“, yra tikrai „akies“ idealisto. Sekdami J. B.-džio patarimų, turėtume, vadinasi, žiūrėti dvejopomis akimis, tuomet, girpli, klausimas „palengvėsiąs“. — Na, kaip kam?!

Mano dėta, žiūrėčiau i dalyką

vienomis akimis; jeigu blogai matyčiau, pamėginčiau antromis akimis pažiūrėti. Bet jeigu pasekmes būtų ir tuomet tokios-pat, tai, ažuot stengsis kartu pasinauodoti dviem porom akių, pasirūpinėdam pirmą istirti, ar moku geral valdyti bent vieną jų porą. Tačiau kalbėsimė be juokų.

Skaitytojas, man rodos, suprantą, kad, norint žiūrėti arba materialisto arba idealisto „akimis“, nereikia mainyti savo žiurėjimo organų; tos pačios akis gali tarnauti taip vienam, kaip ir antram tikslui. Dalykas ne akyse, o tiktai bent tikrame supratimo būd. Klausimas, del kurio „žiurėtojas“ (tyrinėtojas) skiriasi i dvi, viena antrai priešingi, pusi — materialistus ir idealistus — yra klausimas apie santykį tarp materijos ir idejos. Katrai pripažinti pirmenybę: materijai ar idejai? Ar materija valdo ideją, ar priešinga, ideja valdo materiją? Ar materija buvo pirmiausia, ar ideja? ir tt. Tų, kurie pripažįsta pirmenybę materijai, vadinasi materialistai, o tių, kurie pripažįsta ją idejai, vadinasi idealistai. Bet kaip galima būti ir materialistu ir idealistu kartu, t. y. pripažinti pirmenybę ir materijai ir idejai, to aš neimanau. To nepaaiškina man nei J. B.-dis.

Jisai sako, beje, kad žiūrėti vien materialisto akimis (bet i idealisto!) reikią: žiūrėti ne vieta ekonomijos žvilgsniu, bet ir psichologijose. Tačiau jisai nei vieno žodžiu neparodo, kaip turi būti sutaikytu šituožu žiurėjimo būdu. Jisai pats neseka savo patarimų. Ekonomiją jisai tuoj užmiršta visiškai ir visą savo tyrinėjimą perkelia i vienos tikrai psichologijos dirvą. Vadinasi, pasitenkina tikrai vienomis, ir tai — idealisto akimis. Mēs šito jo tyrinėjimo smulkiai neperkatinėsimė. Pakaks, jeigu suteiksimė vien svarbesnes jo pasekmes.

„Psychologijos žvilgsniu“ žiūrėdamas, J. B.-dis mato, kad visuomenė dalinasi i tris žmonių grupas: genijus, inteligentus ir masišką visuomenę (masas, t. y. „masišką“), ir t. y. „masišką“ „inteligentija“ nesąta žmintija i minią, o minios smegenyse ji sustingsta ir laikosi, lgti neatina naujas dvasiško peno sintyns.

„Sitas procesas — mintijos perdavimas miniai — tai ir yra progresas“.

Kiekvienam bent kiek apskaičiuosiam žmogui aišku, kad visi šitie J. B.-džio tvirtinimai greičiausi budu prieštarauja mokslinėjso socializmo pamatams.

Moksliskas (Markso ir Engolso (steigtasis) socializmas sako, kad ne minčių plėtojimas varo žmonių progreso keliu, o tikrai materialistų visuomenės išdirbimo pajėgų (visų-pirma, irankių) plėtojimas. Žmonės, gyvendami visuomenėje ir išdirbdami reikiamus savo gyvenimui daiktus, stoja su kits kitu i tam tikrus būtinus, nuo jų valios nepriklausomus santykius, išdirbimo santykius, atitinkančius tam tikram materialistų visuomenės išdirbimo pajėgų plėtojimosi laipsniui. Suma visų šitų santykių sudaro visuomenės ekonomijos struktūrą (sudejimą), realiąją (tikrą, daiktinę) pagrindą, ant kurio iškilą teisiškos, politiškos ir ideologiškos antstotos. Kuomet daugiau išsiplėtoja visuomenės išdirbimo pajėgos, turi atsimaityti ir ekonomijos santikiai ir stovinties ant jų pagrindo teisės, valstybės tvarka, žmonių pažvalgos, religija, menas ir kitokios ideologijos formos.

Pas J. B.-dį visas dedasi kitaip. Jo „progreso formule“ apie tokius dalykus, kaip visuomenės išdirbimas, ekonomijos santikiai ir tt., visiškai nei neužsimenama. Visas progresas pas jį darosi vien „mintijos“ srityje.

Moksliskas socializmas prirodinėja, kad socializmo tvarka turės būtina i tvirti. Mat, išdirbimo santikiai turi visuomet ankščiau ar vėliau prisitaikyti prie išdirbimo būdo, kuris savu keliu pri-

klusau nuo tarnaujančių visuomenės išdirbimo pajėgų (gamtos pajėgų, kuriomis žmonės naudojasi išdirbimo procese, ir darbo irankių). Šiandien išdirbimo pajėgos toliaus nužengusios kapitalizmo šalyse jau taip išsiplėtojo, kad jų nebesuvaldo atskiri žmonės. Svarbiausiose šakose išdirbimo būdas tapo visuomeniškas (fabrikos, gelžkeliai, kasyklos), bet išdirbimo priemonės da vis tebebūna atskirų žmonių, kapitalistų, rankose. Todėl ir išdirbimo reguliavimas ir išdirbinių paskirstymas palieka tų atskirų žmonių žinioje. Juo toliaus taip eina dalykai, tuo labiaus apsirėškia šitas prieštaravimas, tuo skaudžiaus prisieina juo jo kėsti visuomeni. Priestaravimas išnyks tikrai tuomet, kuomet išdirbimo priemonių valdymo- nuosavybės forma ir visi nuo to priklausanti žmonių santikiai bus pritaikyti prie viešpatavandios išdirbimo formos. Tantai ir bus socializmo tvarka. Be tam tikrų materialistų sąlygų socializmo ivykinti negalima, bet kartą jos yra, ir juo toliaus vis didesniame laipsnyje, tai socializmo tvarka neišvengiama.

Tuo tarpu J. B.-džio išvadžioji mai atmeta ir šešėli kokio-nors butinumo žmonijos istorijoje. Ar atsiras genijai (kuriuos „amžiai gindo“) kada atsiras? Ar is jų galvos išlėks progresiškos ar regresiškos mintis? Ar jos pasieks minią? Ar bus inteligentija, neduodanti pažuti genijų mintims? ar ji norės tas mintis pakleisti minioje?.. To vis išanksto niekas negali isptėti. Visas progreso bėgis yra netikėtų priepuolių žaislas. Bet jeigu taip, tai kas tikra galima pasakyti ir apie kokios-nors naujos visuomenės tvarkos, pav., socializmo, ivykimā ateityje? Nieko tikra. Kas nori, gali i tokius daiktus tikėti, kas nenori, — ne; mokslisų prirodyta, kad laukiamoji geresnė tvarka kuomet-nors ivyks, nėra. Taigi, jeigu mes sutiktume su J. B.-džio nuomonėmis apie žmonių progreso, socializmas, kaipo mokslas, yra nemana išvokty; nuo mokslinėjso socializmo mes augstame prie utopiškojo socializmo, prie svajonių.

Markso ir Engolso (kurtsai mokslas, pagalios sako, kad dabartinė visuomenė yra pasidalinusi i klasas (o ne „luomas“). Be kliasų reikalai progreso klausime priešingi kiti kitiems. Todėl ir prie geresnės ateities tvarkos tebus galima prieti tikrai per kliasų kovą. Socializmas ivyks tuomet, kai užinteresuotojiame klias, proletarijatas, pajegs nuveikti konservativiškųjų ir reakojinių kliasų pasipriešinimą. Tantai žinodami, socialistai stengiasi susipratimo platinimu darbininkų kliasoje ir jos organizavimu prirengti spēką, kuri atliks tą neišvengiamą visuomenės pervartą.

J. B.-džio išvadžiojimuose nėra vietos visuomenės kliasoms (visuomenės grupoms priešingais reikalais). Tos grupos, i kurias jis padalinu visuomenę — genijai, inteligentija ir minija, — skiriasi nuo viena kitos ne kokišais-nors realškais reikalais, o tikrai didesniu ar mažesniu proto gabumu. Jo visuomenėje viešpatauja didžiausia harmonija (sutarimas). Kova vienos grupos prieš kitą neturi tenai jokios prasmės; ji gali tiktai užkentti ir kovojantiems ir tiems, prieš kuriuos būtų pradėta kova. Stovint ant J. B.-džio pažvalgų pamato, todėl reikėtų šaukti i visas pušes, o pirmų-pirmiausia i „minios“ pušę: Liaukitės vaidus keletą šalin kliasų kovā! lai gyvuoja „genijai“ ir „inteligentai“!

Medžiagiški reikalai valdo pasauli, visada jį valdė ir visada valdys. Tas buvo, yra ir bus prieš visų sistemų. Medžiagiški reikalai — tai pirmučiausieji žmonių reikalai. A. L. Abel.

Dėku dievui, kad mes turime tokią darbo sistemą, kad galime straikuoti. Lincoln.

Retėžis yra taip drutas, kaip jo silpniausia rinkė.

Nuo to laiko, kada mēs išlipome iš laivo šioje šalyje, mēs tapome šios didelės Amerikos darbininkų luomo nariais. Nuo to laiko guli ant mūsų atsakomybės prieš tuos, kurie čia nuo seniau apsiavę, taip-pat, kaip ir jie turi atsakomybę už mūsų gerovę, nēs jų gerovę priguliuo mūsų, o mūsų nuo jų. Mēs visi stovime be galo arti vieni kitų. Dėlto gi, kad netapti jungiu ant mūsų kitataučių brolių sprando, mēs turime rūpintis suprasti ir pildyti savo priderystes, kaipo šitos šalies ukėasai su atžvilgiu i mūsų kliasos gerovę, arba tiesiog, kaipo tos kliasos nariai. Dėlto gerečio lietuvių darbininkų supažindinimo su nauja Amerikos darbininkų judėjimo dvasia, padodu išvertęs straipsnį J. C. Kennedy, sc'o kandidato i Illinois gubernatoriumis. Straipsnis tilpo „Chicago Evening World“.

Manau, kad jame puikiai atspindi nauja dvasia, kuri patėmijama šiandien tarpe Socialistų partijos narių ir unijų: „Jau žinome, kaip kapitalistai darbdaviai kursto vienos tautos darbininkus prieš kitos, kad skirstyt juos ir geriau išnaudot. Darbininkai turi sutikti tą kapitalistų taktiką, visi susiorganizuodami drauge, nepaisant tautų skirtumų.“

Yra sena patarlė, kad retėžis (lencingas) yra taip drutas, kaip jo silpniausia rinkė. Ta patarlė yra ypatingai pritaikoma prie darbininkų organizacijų. Mēs esame taip stiprūs, kaip silpniausias iš mūsų — ir nekiek ne stipresni. Dėlto mēs ypatingai turime stengtis suorganizuoti tas darbininkų grupas, kurios yra silpniausios, beginklės.

Kad palaikyt ant augštos lygmalos gyvenimą tų, kurie yra dabar susiorganizavę i amatų unijas, — tai milijonai ateivių turėtų būti suorganizuoti i unijas. Kitai, kur tiktai atsitišks traikas, tenai visados atsiras tukstančiai neprigulinę i unijas, kurie noriai užims straikuojančių vietas.

Ypatingai su plėtojimusi šiandieninės pramonės, kapitalistai stengiasi atstatyti amatininkus, o i jų vietą priimti nemokančiuosius amato. Tas ženklina, ka nemokantieji turi būti organizuoti taip-pat, kaip ir lavys amatininkai, kad palaikyt žmonišką užmokestį ir kad pagerint darbininkų padėjimą abelnai.

Bėgyje ateinančių penkerių metų Amerikos darbininkiškas judėjimas turėtų išleisti milijonus dolerių ateivių apšvietai ir jų organizavimui ekonomiskai ir politiskai. Kiekvienas milijonas dolerių, išleistas tokiam dalykui, suėdys desimtis milijonų dolerių, kuriuos darbininkai išduoda formoje pašalpos straikuose ir prarastos algos.

Mēs neturime ilgiau ramiai žiūrėti i neorganizuotus darbininkus plieno, stock-yardų ir daugybės kitokių pramonii, kuriuose visiškai nėra unijų. Ap-sauginimui savę pačių, kaip ir darbininkų, dirbančių tose industrijose, mēs turime pradėti smarkų organizavimo darbą.

Iš dirbančių moterų pasidarė

kita didelė pramoninė grupā, kuri buvo baisiai apleista. Is penkių arba šešių milijonų moterų, užimtų rankpelnyste, mažiau kaip šimtas tukstančių priguli prie unijų. Kapitalistai samdo moteris dėlto, kad jos sutinka dirbti už plegesnę mokesť, kaip vyrāi.

Koleik moteris bus neorganizuotos, toleik netik jų algos bus mažos, bet jos mažins ir vyrāms užmokestį ir abelnai blogins vyrāms darbo išlygas. Todėl dėl savo pačių naudos (jeigu nedangiau) tos moteris, kurios yra dabar organizuotos, turėtų stengtis suorganizuoti ir kitas.

Gaut moterims balsavimo teises kiekvienoj Amerikos valstijoje — tai tik laiko klausimas. Jos jau balsuoja šešiose valstijose. Tat reikalinga, kad moteris būtų politiškai organizuotos, kad galėtų stovėti šalia savo brolių kovoje už politišką ir ekonomiską laisvę.

Darbininkiškas judėjimas Amerikoje negali ilgiau būti vientik apsigimimo stovyje. Mēs turime pradėti agresivišką (užpuolimo) kovą po visą šalį, nuo New Yorko iki San Francisco, organizuojant darbininkus ekonomiskai ir politiskai. Mūsų svarbiausiu irankiu šioje kovoje turi būti apšvietas.

Ne kalbant šičia apie organizavimą lietuvių darbininkų ant ekonominės dirvos, mēs nei politiskai nepildom savo užduoties; mēs da nesuvieniję su Socialist Party. Mēs esame vis da silpna rinkė tame retėžy. O retėžis yra taip drutas, kaip silpniausia jojo rinkė.

A. Petraitis. Chicago, Ill.

Škotijos draugai dejuoja.

Nors jau penkti metai, kaip Škotijos draugai leidžia laikraštuką „Rankpelnis“, bet jo butis nekiek nėra geryn.

„Rankpelnis“ gimė gana varginagai: daugelis draugų atitrūkė nuo savo jau taip varginę pragyvenimo reikalingus skatikus ir ankavo bei skolino „Rankpelnio“ pagimdymui, ir jis gimė, apšviesdamas tamsią Škotijos padangę.

„Rankpelnio“ gimus, draugai pradėjo energiskai darbuotis ir darbas buvo gana vašingas tol, kol nepradėjo Kl. Jurgelionis savo socialistiską gadyneį gspadoriant i apie „Rankpelnį“ administratoriui (savo pačiai) išreikalavo nuo draugų užmokestį 10 šilingų už dieną darbo i savaitę; gemant sunui, taipgi buvo mokama ta-pati alga, nors administratoris ir nedirbo 4 savaites, nes, anot Kl. Jurgelionio, socializmo laike tai bus, kad moteris gaus algą ir gimdymo laike.

Jis taipgi nemažą algą ėmė. Ir „Rankpelnis“, susiduręs su tokiomis didelėmis išlaidomis, pradėjo bristi i skolą.

Kl. Jurgelionis, matydamas, kad gali būt blogai — apleido Škotiją, palikdamas „Rankpelnį“ skolose. Bet, sukibus draugams energiskiau darbuotis, — „Rankpelnio“ butis truputi pagerėjo ir taip lygsvaraj, ėrėsi iki šių metų.

Šiandien, kiek teko patėmyt, nedateklius atskaita nuo atskaitos auga ir auga. Kuopos krinką: kiek tenka susižinot is susirašymo su draugais, tai viskas virsta priešinga.

Cartino buvusi tvirtiausia kuopa, kurioj išvažiudamas palikau 40 narių, šiandien suvis silpnutė; Burnbanko kuopa taipgi krinką; tik Belshillio kuopa atgijo, o Pašalpinė Draugystė dvigubai padidėjo. Stebėtina. Vietoj tvirtėti Lietuvių Soc. Sąjungai Didž. Britanijoje, tvirtėja Pašalpinė Draugystė! Bet, atvertę „Rankpelnio“ lapus, mēs irgi nusistėbim, kad draugai (Adomavičius) vietoj agituoti už Sąjungą, agituoja t.ž Pašalpinę Draugystę, kuri turėtų stovėti ant antros vietos; vietoj aiškinti socializmo principus ir programą, draugai aiškina Pašalp. Dr. — stės konstituciją. Tokiu būdu socializmo ideja žuva, o jos vietą užima susiėlpmo reikalai.

Kodėl Škotijos draugai taip energiskai imasi už pašalpos reikalų,

sunku suprasti. Juk, rodosi, jau ir pati Anglijos valdžia uoliai rūpinasi apdrauda darbininkų, ir bus priverstina apdrauda. Tat mums, socialistams, nereikėtų užmiršti savo idėjos. O jei socializmo idėja padedame į šalį, tai kam da dejuoti?

«Rankpelnis» skursta, kad žmonės tamsūs,—dejuoja «Rankpelnis».

O kas gi juos apšviečia, kad ne skaitymas? Tokiu būdu «Rankpelnis» per penkerius metus jau galėjo gerokai aptašyti liaudį ir šiaudien jau nedejuoti, kad liaudis tamsi, ir nėra jam rėmėjų. O jeigu taip yra, tai mums aišku, kaip dieną, kad «Rankpelnis» nesuprantamas maldaknyginei liaudžiai, jam stoka populiarizmo (lengvumo) jo raštai liaudžiai nesuprantami.

Supopulariznokite laikraštį, kiek galima, permatykite liaudies pobūdį, o tuomet laikraštis gyvos ir LSSDB. bujos.

Šitą straipsnelį rašau, išreikšdamas savo nuomonę ir pataisydamas klaidą pačių draugų, bet suvis nemanymas įeisti bel užgaulioti draugus.

V. Jakštys.

Kaip atsiekt gerbuvių.

Ir lietuvių spauda šaukia žmones ant farmų. Bet su mažu kapitalu negausi apsimokančios farmos. Ant pigios farmukės skurdū. Socialistas rašytojas Morris Kaplan sako, kad nemažiau kaip \$10,000 reikia, kad nusipirkt farmą, kuri duotų gerą gyvenimą. Jis žino iš patyrimo. Tam tyčia važinėjo po vakarinę dalį Suv. Valstijų ir po Kanadą. Kaplan praneša, kad visur beturčiui sunku. Bedarbiui darbininkui jis nevelija jiešiot išganymo ant farmų ar kur kitur, rytuose, vakaruose, žiemiose ar pietuose. Nesa visur tas-pat. Ką jis pataria—tai pasilikti ant vietos ir «kelti tokią peklą, kokią pajęgi: žadint darbininkuose neužsigauėdinimą iš jų padėjimo. Juk daugybė neužsigauėdinusių, daugybė t. k. darbų. Darbininkas rets kurį, o išdirba 12 mėn., beveik kas jam reikia but po kelis mėnesius be darbo. Kiekviena nauja bei patobulinta mašina atima daugelį darbininkų darbą. Iš kiekvienos naujos bei patobulintos mašinos turi naudą vieni tik dirbtuvių savininkai. Kasmet vis naujos pramonės pavirsta į trustus. Iš čia taipgi tukstantai darbininkų lieka be darbo.

Šiame surėdyme darbo savininku yra kapitalistas. Jei jis nori, tai duoda darbą, o jei ne, tai ne. Darbininkams nėra jokios vilties, jokio išganymo jokiam kitame daikte, kaip tik socializme. Tik-tai socializmo laike patįs darbininkai bus savo darbų savininkais.

Alginis vergas turi palikt ponu išdirbystės ir pramonijos įrankių. Mat, kas turi įrankius, tas turi ir darbus. Socialistų partija—tai vienatinė partija, kuri ketina padaryti ir padarys kiekvieną darbininką jojo darbo savininku. Kada draugija taps savininke darbo įrankių ir gamtinių turtų, tai bus apginta kiekvieno žmogaus liuosybė ir gyvenimo teisė; kiekvienas turės lygią progą visame plačiame politiškaime, draugijiniame ir ekonominiam gyvenime.

Jei nori buti savo darbo savininku, jeigu nori, kad ir visi darbininkai butų savo darbų savininkais, tai prisidėk prie Socialistų partijos. O jūs, Soc. partijos nariai, kelkite triukšmą prieš neteisėną surėdymą, sukeltkite kitus darbininkus prieš jį, prirašykite knuo-daugiausiai naujų kovotojų už socializmo idėją,—tai mums neilg trukus visiems užžibės gerbuvis.

J. Darjalas.

Tikrai didi žmonės vargu kada bebuvo dasiekę augstų politiškių vietų. Jie ant tiek esti aplenkę savo laiko žmonių dūdziumą, kad žmonės jų kaip reikia neapiprėkinoja. Tik vėlesnėsios gentkartės juos tesupranta.

Ch. D. W.

Trupiniai iš Suvienytų Valstijų istorijos.

Perorganizavimo laikotarpis.

1876 m. rinkimai ir pabaiga perorganizavimo laikotarpio.

Prisiartinant rinkimams, republikonai savo konvencijoje Cincinnati, O., nominavo R. Hayes. Kairysis sparnas iki paskutiniam laikėsi prie J. Blaine, kuris buvo taip vadinamas «tikrasis republikonas», t. y. didžiųjų kapitalistų draugas ir Pietinių valstijų priešas. Bet reakcioniškas sparnas ėmė višų ir Blaine'ui stokavo 28 balsų, idant gauti nominaciją. Demokratai susirinko St. Louis, Mo., ir nominavo progresistų reformatorių S. J. Tilden, kuris, budamas New Yorko gubernatorium, apvalė tą valstiją nuo visokių nešvarių politikierių, kurie milijonus žmonių sumokėtų pinigų išseikvojo ar prisisavinė sau.

Rinkimuose da apart didžiųjų dalyvavo trys mažesnės partijos: «Greenbackers» arba Nėprigulmingoji šalies partija, šalininkė valdžios pigių pinigų; jos kandidatu buvo garsusis P. Cooper; Prohibicjonistų, ir kraštutiniai patrijotiškji partija, vadinama Amerikoniškąja.

Po rinkimų pasirodė, kad republikonų kandidatas R. Hayes gavo 4,033,950 balsus ir 165 atstovus į Rinkikų kolegiją; demokratų kandidatas S. Tilden 4,284,885 ir 184 atstovus į tą Kolegiją, o 20 atstovų vietos kolegijoj buvo disputuojamos, nepasidalinamos. Kadangi nei S. V. konstitucijoje nei įstatymuose niekur nebuvo pasakyta, kaip iširti tokius disputus, ir kadangi prezidento išrinkimui reikalinga 185 rinkikų balsai, tai Kongresas sumanė įsteigti tuomlaikinę Rinkikų Komisiją, kuri nuspręs, kurie iš disputuojamų atstovų turi tiesą buti rinkikais. K-ja turėjo susidėti iš penkių senatorių, penkių atstovų ir penkių Augščiausiojo Teismo narių. Senatas, kur didžiūma buvo republikonai, išrinko tris republikonus ir du demokratu; Atstovų Butas, kur didžiūma buvo demokratu, išrinko tris demokratu ir du republikonu Augščiausiojo Teismo teisėjus; tie teisėjai pasiskyrė patįs penktą teisėją republikoną. Sulyg išgyvenusių įpročių į Augščiausiajį Teismą žiurima, kaip į šventai teisingą ir «bepartivišką» įstaigą. Bet kuomet prisiejo spręsti, kuris iš dviejų disputuojamų delegatų turi tiesą buti Rinkikų Kolegijoje, tai ta komisija visada 8 balsais prieš 7 balsavo, kad republikonas teisingai išrinktas, nežiurint, kad ir geriausi ir aiškiausi faktai priešingai liudytų. Čia, žinoma, republikonai gavo 185 balsus, o demokratai turėjo užsigauėdinti su savo 184 teisingai išrinktais atstovais. Rinkikų Kolegija prezidentu išrinko republikonų kandidata R. Hayes.

Vėliaus tik paaiškėjo nekurių politikierių užkulisiniai (užsceniniai) darbai, kuomet svarbiausieje tų rinkimų politikieriai jau buvo pasimirę. Mat, kuomet po rinkimų rudenį pasirodė, kad Tilden turi 184 atstovus teisingai išrinktus ir 250, 295 balsų daugiau, negu jo lenktyniuotojus, tuomet Pieti-

nėse valstijose gimė upas ir vėl sukilt prieš Suv. Valst. jei ir dabar republikonai užsimanytų praves prezidentu savo kandidata. Kad prie tokio žingsnio demokratų šalininkai bus priversti, da labiau atrodė, kuomet ton komisijon papuolė didžiūma republikonų. Bet kad išvengti demokratų pasikėsinimo, tai republikonų kandidatas R. Hayes slaptai įžymesniems demokratų vadovams prizadėjo, kad, kaip tik jis užims prezidento vietą, tai atšauks S. V. kariumenę iš Pietinių valstijų, mat, kariumenė neduodavo plantatoriams varžyt negrų. Tas suokalbis plantatorius padarė «patrijotiškais» ir jie nusileido išanksto žinojui, kad Hayes bus tvėrimus. Jiems yra atskiri jų tarnu.

Taip ir atsitiko. Kaip tik R Hayes tapo prezidentu, tuoj jis ir atšaukė kariumenę iš Pietinių valstijų. Plantatoriai tuojaus pradėjo savo valstijų konstitucijų pataisymais atiminėti negrams balsavimo teises. Papatrasčiausiu balsavimo atėmimo budu buvo Skaitymo įstatymas, kuris reikalavo, kad kiekvienas balsuotojas mokėtų aiškiai perskaityti by kokį paragrafą S.V. ir savo valstijos konstitucijų ir išaiškinti jį. Sprendėju apie skaitymo teisingumą turi but balsuotojų užrašym raštininkas, ir jo nuosprendis yra galutinas. Kitais žodžiais, tose valstijose dalykai šiaip stovėjo—ateina negras, kad ir profesorius, skaito šimtą sykių geriau, negu tas raštininkas, kuriu paprastai yra baltasis, vienok pastarasis pasakys, kad tai tas negras nemoka atsakančiai skaityti ir pertai negali basuoti. Teisybės tas negras nekuri negali jiešioti, nes tų negrų įstatymai pasako, kad to negrino nuosprendis yra galutinas. Bet ateina pas tą-patį raštininką baltasis, tai kad jis ir visai nemoka skaityti, raštininkas vistiek jį randa tinkančiu balsuot.

Kitas budas, kuriu negrams atimama balsavimo teisė Pietinėse valstijose,—tai reikalavimas gana didelio tam turto. Bet turto apiprekiavimas labai retai arba visai nepanaudojamas linkui baltųjų balsuotojų. Paskui vėl nekuriuose Pietinių valstijų konstitucijose yra paragrafas, kur pasakoma, kad toje valstijoje balsuoti tegali tie, kurių tėvų tėvas balsavo. Tas paragrafas atima visiems tų valstijų negrams balsavimo teisę, nes visiems žinoma, kad kiekvieno suaugusio pietinio negrėto tėvas buvo da vergas ir neturėjo jokių civiliškių teisių, o apie pilietiškas teises ir balsavimą jau nėra ko nei kalbėti.

Jei da kuris negras išdrįso pasipriešinti tiems neteisingiems įstatymams ir sumanė panaudoti jam N15-tu S. V. konstitucijoje pataisymu suteiktas teises, ir balsuoti, tai baltieje jį mušė, degino ir t. p. Hayes administracija visą tą matė, bet nieko nesakė. Taip da iki šiai dienai negrai Pietinėse valstijose neturi balsavimo teisių. Visgė mokyklų istorijose ir karštieje patrijotai nesigėdi sakyti, kad kraujas buvo liejamas Civiliškoje karėje išliuosavimui negrų. Jie visai nemato, kad ta karė buvo vedama išrišimui klausimo, kas turi S. V. viešpatkėtkoj, nes, kaip jus nesibijotauti—pietiniai plantatoriai ar šiauriniai kapitalistai. Pata-

riejie visai nesirupino vergijos panaikinimu, pakol jie neįautė pavoju nuo pietinių plantatorių; kada jie sakėsi, kad norj panaikinti vergiją, tai tą darė tik apdumimui akių, kad žmonės eitų ant karės lauko. Bet kaip tik šiauriniai beturčiai sulaužė plantatorių galę, taip greit šiauriniai kapitalistai paliovė rupinies negrų gerbuviu ir paliko juos ant pietinių plantatorių valios, kaip ir pirm Civiliškosios karėse.

Nekuriuose Pietinėse valstijose negrų gyventojų da ir šiaudien yra daugiau, negu baltųjų. Vienok visus viešus dalykus rė suokalbis plantatorius padarė do tik baltieje. Į negrus «patrijotiškais» ir jie nusileido žiurima, kaip į žemesnius sulšanksto žinojui, kad Hayes bus tvėrimus. Jiems yra atskiri vagonai ant gelžkelių, atskiros mokyklos; jų mokytojams apmokama kaip kur penkis sykius mažiau, negu baltųjų vaikų mokytojams. Negrai linčiuojami (govėdos nubaudžiami mirčia) už menkiausius prasikaltimus. Jų darbas paprastai daug pigiau apmokama, negu baltųjų. Prie tokių aplinkybių sunku ir naujai idėjai įsisprausiti tarpe negrų, kurie ir protiškai yra užmušti. Bet jei pavyks nors kiek juose uždegti naujos gadyinės dvasią, tai netolimoje ateityje gali užsiliępsnoti tose valstijose baisi revoliucija, kurios vulkanas jau nuoseniai verda tik po žeme.

L. F. d. M. R.

GYVENIMO MOKYKLA.

Darbininkas ant žemės jaučiasi, it pagautas paukštis kėtkoj. Paukštis išspradži nerimsta, blaškosi į visas puses, norėdamas ištrukt, bet pagalios nurimsta ir apsiranta, taip kad, ir praverus duris, vedančias į laisvę, nori apleisti savo kalėjimo.

Daug darbininkų taipgi aimanuoja ant savo likimo, peikia ir net keikia dabartinį surėdymą, bet prie socializmo nesiskubina žengti. Nors nekuri draugai ir pamatė atsiderančias dureles prie laisvo gyvenimo—socializmo, vienok nedrąsiai lenda lauk iš kapitalizmo kalėjimo, rodos, apgailėstauja jį pa likti. Bet dauguma scijalistų, gatavų apleist kapitalizmo kalėjimą, da nenori patįs atidaryt duris tikėjimiškų prietarų kalėjimo. Dauguma socialistų mano, kad įvykus socializmui, bus vieta ir tikėjimui, kaip privatiniam žmogaus dalykui: kas norės, galės poteriauti ir valgyti sakramentų kno-daugiausiai, bet jeigu tiktai pildys ir socialistiškas užduotis, tai bus geru socialistu. Gal tas butų ir gerai, jeigu tik butų galima. Juk tikėjimas ne koks tai čėvervykas ar koks kitas rakandas, kad vieną valandą galėtum pavartoti, o kitą padėti į šalį. Tikėjimas liepia rupintis daugiau sia dangiškais daiktais, o socializmas žemiškais. Kaip tat juodu sutaikysite!

Socializmas veda minią priešviesybės, o tikėjimas palaiko ninkiškam judėjimui. Tuodu pasiuntiniu trokšta, kad politiškus prasikaltėlius galima butų atgal išgabent į budėlio Mikės nagus, juodu trokšta mirties Ektorui ir Giovanniitti.

Susirinkimas nieko naujo nutarė. Kitas panašus susirinkimas atsisub 25 rugp. Tada galu final nutars, ką daryti. Butų gerai, kad draugystės parkviestų gerą kalbėtoją, kad tas nuosekliai nurodytų netikumą Rooto billiaus ir prikaltėtų užstoti už Etorą ir

Zilvitis.

KORESPONDENCIJOS.

Lawrence, Mass.

Rugpjūčio 2 buvo suauktas lietuvių skyriaus I.W.W. unijos speciališkas susirinkimas, kurio tikslas buvo sušelpiti New Bedfordo straikerius. Drg. J.S. midtas pasakė ilgą prakalbą, nurodydamas vargingą New Bedfordo straikerių padėjimą. Žmonės buvo taip sugraudinti, kad, nežiūrėdami ant to, jog patįs da neseniai po taip sunkios kovos, kiek kas galėdams aukavo. Perėjus kelioms merginoms per svetainę surinkta anų \$43.83. Iš tų pinigų apmokėta už plakatus 2.15 ir pers. lėšų 18c. Pasiūsta 41.40.

Lawrence'o straikiu prisilųstų p. A.Ramanausko adresu aukų buvo likę 107.33. Taigi buvo nutarta ir tuos visus paunkauti New Bedfordo straikeriams. Iš tų pinigų p. Ramanauskas pasiėmė sau 17.00, t. y. už knygutę užrašymui aukų 2.00 ir už priėmimą aukų 15.00. Taigi atėmus visus iškačius teliko 90.15, kurie ir pasiūsta sekančiu adresu: R.Parkinson, 45 Delane St., New Bedford, Mass.

Nekurie da renka smulkesnes aukas. S. J. Vėckys.

Waterbury, Conn.

4 rugp. atsibuvo socialistų tarptautiškas mass-mitingas Polis teatre, kad užprotestuoti prieš Mass. valdininkus, kurie nekaltai laiko kalėjime darbininkų vadovus Etorą ir Giovanniitti. Pirmiausia pagriežė orkestra, potam buvo prakalbos angliškai, itališkai ir lietuviškai. Drg. J.S. Pruselaitis kalbėjo lietuviškai. Visų kalbos buvo gana karštos; kalbėjo nurodinėdami, dėlko juodu kalėjime laiko ir kodėl juodu pavojingi kapitalistams. Priimta rezolucija už Etorą ir Giovanniitti. Laike jos skaitymo publika visą laiką stovėjo. Buvo renkamos ir aukos bylos varymui. Publikos dalyvavo keli šimtai.

28 liepos atsibuvo anglų socialistų piknikas. Kalbėtojas buvo iš Cleveland, Ohio, drg. Wm. Besmer; lietuvių dalyvavo trys desėtkai. Tą pačią dieną sumanymu 34 kuopos įvyko 10 draugysčių susirinkimas. Nors ir daugiau randausi draugysčių, bet, nežinia dėl kokių priežasčių, nedalyvavo. To susirinkimo tikslu buvo išvien parengti protestą prieš Rooto billių. Delegatų buvo visokių, net tokių, kurie nežinojo, ko atėjo ir prieš ką protestuoti. Drg. J.S. Pruselaitis trumpai paaiškino nežinantiems, prieš ką rengiama protestas.

D.L.K. Gedimino draugystės vienas delegatas kėlė betvarkę; jam atimta balsas, nes gyrė Rooto billių. Buvo įnešta, kad sykiu užprotestuot ir už Etorą ir Giovanniitti. Vienas Lietuvos Brolių drtės delegatas išvadino Etorą ir Giovanniitti pėstukas; sako, važinėja ir ramius žmones buntavoja. Neminėsiu tūdviejų «didvyrių» pavardžių, nes butų jiems tik garbės suteikimas, ir jie jaustys, kad ir apie juos kas žino. Liet. Brolių draugystės delegatas pasakė, kodėl, girdi, nereikia protestuoti prieš dr. J. Basanavičių, kad tas teisingai veikė.

Tai pažinėkite, Lietuvos Brolių ir D.L.K. Gedimino draugystės, kokių jųs tarpe yra veidmainių. Jūs nutarėt sykiu su visomis draugystėmis protestuoti prieš tą billių, o jųs pasiuntiniai visomis keturiomis rėmė billių. Gėda tokioms progresiviškoms draugystėms laikyti savo tarpe tokius žmones, kurie yra priešingi visam darbinikiškam judėjimui. Tuodu pasiuntiniu trokšta, kad politiškus prasikaltėlius galima butų atgal išgabent į budėlio Mikės nagus, juodu trokšta mirties Ektorui ir Giovanniitti.

Susirinkimas nieko naujo nutarė. Kitas panašus susirinkimas atsisub 25 rugp. Tada galu final nutars, ką daryti. Butų gerai, kad draugystės parkviestų gerą kalbėtoją, kad tas nuosekliai nurodytų netikumą Rooto billiaus ir prikaltėtų užstoti už Etorą ir

Giovannitti. Kitų šalių darbininkai stoja už juodu, kodėl gi mums neužstoti?

34 kp. choras jau sukruoto mokintis dainuoti. Jo mokytojum yra drg. J.S. Pruselaitis. Neseniai buvo su prakalbomis socialistas kandidatas į gubernatorjus, drg. Beardsley iš Shelton.

Pl. Motiećius.

Pen Argyl, Pa.

Du paskirti draugai iš 42 LSS. kuopos, Easton, Pa., F. Laurinaitis ir J. Katinis lankėsi Pen Argylj, Pa, varymui propagandos tarp čionykščių darbininkų: rusų, lenkų ir lietuvių. Tarp jų paskleidė pusėtiną pluoštą literaturos, daugiausia socialistiško turinio.

Čia mūsų broliai dirba prie išėmimo ir skaldymo «sleiktų». Darbas baisiai pavojingas. Sužeidimai labai tankūs ir be jokio atlyginimo sužeistiems. Kurie truputį ilgiau dirba, tai kelis sykius yra būvę sužeisti. Matėme ir tokių, kurie negali dirbti: rankos nukapotos. Nors jau nuomenė čia ir mėgina apsiabut, bet neilgam—tuoj apleidžia tas juodas ogillas mirtinagas akmenų duobes. Nesant jau nuomenės, nėra nel jokio brozdėjimo tarp darbininkų. Gyvenimas tų darbininkų purvinas: gyvena, kaip jie vadina «sandėse», kuriose nėra nei jokio stubal tinkamų pagražinimų. Darbininkui nevalia nei jokį daiktą nusipirkt iš pašalinės krautuvės: viską turi imti iš kompanijos krautuvės.

Mums pasakėjo, kaip neseniai vieną darbininką išvarė iš darbo. Darbininkas atėjo į darbą, apsiavęs naujomis kelnėmis. Bosas sužinojo, kad kelnės buvo pirktos iš kitos krautuvės ir už tai žmogelį išvarė iš darbo: girdi, kur kelnės perki, eik ten ir darbą gaut. Kitose krautuvėse viskas po biski pigiau, negu kompanijos krautuvėje. J. Katinis.

Central Brooklyn, N.Y.

Rugpjūčio 8 d. LSS. 83 kuopos rupesčiu tapo surengtos prakalbos ant gatvės. Kalbėtojum buvo drg. F.J. Bagočius.

Jis aiškino apie netikumą kapitalistiškos sistemos, ir budūs, kurlais darbininkai gali ją pakeisti socializmu. Taipgi plačiai išaiškino, kuo socializmas yra ir kuo nėra.

Tarp kitko drg. Bagočius sakė: «Socializmas nėra toks, kaip jums jį perstato kunigai bažnyčioje; jie nupiešia socializmą taip juodai, kaip tik gali, pridėda užvynias poras ragų, tris ekstradegas ir, rodydami jį proto mažaičiams, šaukia: «Žiūrėkit bau-bau, bėgkit, bėgkit!»

Klaudytojų prisirinko apie 500. Kalbėtojas puikiai atliko savo užduotį, nors tat jau buvo 49 prakalba nuo jo išvažiavimo iš Bostono.

Drg. Bagočius mūsų Central Brooklyne da pirmą sykį kalbėjo, todėl ir klausytojų prisirinko tiek daug. Literaturos parduota apie už \$7, aukų surinkta lėšų apdėginimui \$3.75.

Ant rytojaus drg. B. kalbėjo 19 kp. parengtose prakalbose. Čia taipgi kalbėjo ir drg. J. Šukys. Abelis.

Great Neck, N.Y.

Great Necko 168 LSS. kuopa nelabai kaip gyvuoja. Susirenka ant mitingo vos keli draugai, po 25c užsimoka, ir atliktas krinkis—koo-grečiausiai skubina susirinkimą apleist. Kad ir ateina kelnariai, tai tuoj griebtas lošt «pliooklį».

11 rugpjūčio 168 kuopa parengė prakalbas. Kalbėjo drg. Bagočius. Kuopos buvo pagarsinta, kad nuo 1 val. po pietų prasidės prakalbos. Bet laiku atėjo vos penkiolika karštų katalikų, o iš kuopos beveik nei vieno nebuvo. Už tat knopai didelė gėda. Bet drg. Bagočius neatsisakė nei tal mažai saujalei kalbėt. Visiems tai kalba patiko, net karšti katalikai džiaugėsi. F.M. Soc.

Stoughton, Mass.

Rugpjūčio 11 d. vietinė LSS. 86 kp. surengė prakalbas. Kal-

bėjo drg. mose. apie «va pirmiaus troj tem gerove, ragino p vos, tapl se balsu tus. Pa Giovanni

Lai

Gerblam Malo klausimu 1. V cjalistas «Mes me, to i socializm tik vien aplė 10,00 90,000,00 visi butų negalėtan Suv. Vals socializm viso žemė: tai. Taig nėra ką n čią gentk drasioj».

Ar te raluvoja i ar negalin zma Suv. 90,000,000

2. Ki mėn. duok klausu pi 25c, o mc reikalauja 3. Ar lie išvarė iš darbo: girdi, kur kelnės perki, eik ten ir darbą gaut. Kitose krautuvėse viskas po biski pigiau, negu kompanijos krautuvėje. J. Katinis.

ATSAKY.

1. Jei 80,000,000 galima but ma, Tam gyventojai tektų daug ikurimū Kalbėtojas išvadžiojin ja liaudį. įvyks socii lanks daba gal ir ne.

2. Tur mokėt mėn turėt Sajun imtų kovų 3. Tok kaluose tik

Gerb. Reda Mės su kada dabar runavosi, Meldžiū ats I

ATSAKYM.

Chicago money order surinkti pi parengtą «I pos chorų I tiam politi

Aukos gau

III Raj. c

LSS. II. posėdyj 28 l. ti pusę pinl kurie turi pi Pittsburgho piknikui. N tē, kad toj d galima gerai po 50c bus s šėjo 1912m. uama. Krei tiketų parda gai lieka pik III Rajo

ių darbinė... sukruoto mo-... s. Neseniai... tūrus, drg.

bėjo drg. L. Pruseika, dviejose to-... apie «varginą slaptą organizaciją... An-... troy temoj kalbėjo apie šios šalies...

Laiškai į redakciją.

Gerbiama Redakcija:— Malonėkite paaiškinti šiuos klausimus. 1. Vienas vietinis Chicagos so-... cialistas kalbėtojas pasakė: «Mēs socializmo nesulauksi-... me, to ir tikėtis negalime, nors...

Kazelis.

Pagal F. Pogodiną.

Mama ilgai nepareina... Kazeliui ilgu. Gulėti ant žemos ir siauros lovelės, kur jis miega su mama, seniai nusibodo. Bet Kazelis ne-... sikkella — biskutį baugu vienam, nors ir prisipa-... žinti sarmata... Kuomet mama išėjo, buvo taip linksma ir gra-... žū ant oro. Labai norėjosi verkti ir atsisveikinti...

Kazelis pripila liampą kerosino. Mama paė-... mē ją ir pastatė ant komodos. Kazelis atsėdė ant krepšelio pas duris. O... mama ir nemato, koks jis nelaimingas... Nelaimin-... gas mažiulėlis. — Tu ko nutilai, Kazeli? Eik šian pas mane!... Mamos balsas verkia, — kas tai atsitiko. — Mama, ar tave nuskriaudė kas? Prieina prie jos ir padeda galvą ant peties, kaip visuomet, kuomet nori prisimeilinti. — Taip, vaikeli... labai. Mama nuleido galvą ant rankos ir visa nusvi-... ro ant stalo kampo. Turbat, labai nuvargo, o čia da... — Ir tave nuskriaudė, Kazeli... Kazelis sugniaužia ir ištiesia pirštus. — Ji suėmė... taip, mama! Mama da žemiau nuleido galvą ir pradėjo ty-... liai ir vienodai svyruoti. Visuomet verkia, kada ji suima... Kazelis tyliai šaukia. Mama pakelia sušla-... pusį nuo ašarų veidą. Kazelis apkabina jos kak-... lą ir petį. Ją baugu: atims jį nuo mamos. Kaip gerai būti prisiglaudus prie mamos... Bet mama vis da grauždia verkia... Ką jai pa-... sakytų tatal... Kazelį tata tildydavo glostyda-... mas. Ir jis pamažu supa mamos pečius, vos gir-... dint dainuodamas sau: — Nutilk, mama, neverk... Nutilk mama. O ir jam ašaros tuojau išsirs. Ot jau jos kila; praėjo gerklė, jau po akių, už blakstienų... Išsi-... ris ant viršaus ir bėgs per veidą... tartum joms linksma taip bėgti. Kazelis suspaudžia dantimis storą mamos skepetaitę ir prispaudžia smakrą prie jos peties. — Neturi tiesos verkti! — šaukia «Kazelis-... draugas» kitam, mažam Kazeliui. Burnoi koku tu nuo skepetaitės, bet dabar vis-... viena. Akis jau nieko nemato ir vietoj liampos supasi kasžin kas šviesus, kaip vanduo pelkėj prieš saulę. — Mamyte, mama... Mama tvirtiau prispaudžia jį. — Kokie mēs nelaimingi! — skundžiasi jį. — Tai vienas, tai kitas... Tartum prakeikti! Nelai-... mingi mēs su tavim, suneli!... Kazelis pašoko, pė nevalia nori pakreipti jos veidą link savęs. — Ne, ne! Nereikia taip... Jį paleis, ir jis... O kuomet užaugstu, ir aš... Kazelis negali daugiau išlaikyti ir verkia, pa-... silenkęs ant mamos kelų. — O špykai visi kalėjime sėdės... Galvoj tykiškai skamba, užia. Tas malonu. Su-... pa, kaip pririšai laivelį, gerai taip gulėti! My-... limas mamos balsas dainuoja savo nurytą dainą: Miegok, rol ta jaunas, Miegok, rol ta jaunas. Dabar nieko nebūna... Bet juk taip ilgai ne-... galima... Supranta tai ir mama. Ir iš dainos girdėti, kad nerymanja. — Mama! — balsai šaukia jį. — Na, kas tau? «Kokia nusiminusi!... jam labai gaila mamos, bet jis aiškiai kalba: — Mama, jei mus paims — būtina prisius prie tatos bylės! Ot pamatysi, kad prisius! — Ką? — mama juokiasi. — Prisius, vaikeli, būtina prisius — ir vėl linksmai juokiasi. Kazelis to nesitikėjo, žiuri, paskiaus šypsosi. — Ne, neprisius! ot ir neprisius! Paskiau mama paleidžia jį ant aslos ir atsi-... kelia. — Na, dabar prie darbo, Kazeli! Mama paima popieras, Kazelis atidaro pečių. — Gatava! Duok da, drange, greitai! — pri-... sako jis, panašiai kaip tikras komitetėikas. Ir ro-... dosi, kad tai pasaka. Viskas pabaigta. Mama biskutį pataiso, kad nebūtų ženklis. Plaują rankas sau ir Kaze-... liui ir sėdasi gerti arbatos. Geriant arbatą, mama pasakoja, kaip jie se-... niau gyveno ant kranto gražios jūros. Mama va-... dina ją «mėlyna». Gerai jiems buvo! Ten daug apelsinų, vėžių cielos kruvos. Vanduo mėlynas ir žalias... visokis... Ir aplinkui visokios gėlės... Visi vaikščioja linksmūs, visiems šilta. Ot, kad dabar ten!... O gal to dabar nieko neliko. Ir nieks nežino. Juk tai seniai... Kuomet da nei Kazelio nebuvu su jais. — Mama, o «draugai» su jumis jau buvo? — Buvo, vaikeli, buvo, — šypsosi mama ir vis pasakoja, tartum kamuolys ritasi. Kaip kada nutila ir ilgai žiūrį į tamsų langą. Mislėja. Bet Kazelinui dagi ir tas patinka. Kokia ji dabar graži! Gražesnė už visus. Ti-... kra sužavėtoja. Dabar ją myli Kazelis labiau už viską ant svieto. Ir nieks taip nemoka pasakoti, net nei tata. Vieną sykį ne «draugas», bet taip sau žmogus atvažiavo ir pradėjo pasakoti apie jurę, bet nieks neišėjo! Nors visi visą vakarą klausė... Na, ir Kaze-... liui prisiėjo klausytis. Tas vis juokėsi, — o juo-... kingo nieko nebuvu: pasakojo apie kasžin kokius «monus»; paskiau — kaip gaudė žuvį. Apie žuvių gaudymą buvo žingeidu, tik tas greitai nustojo ir vėl nesuprantamai plepėjo ir vis juokėsi. Kaze-... liui nepatinka, kuomet taip kas juokiasi. Nusto-... juo klausęs — ausis paskaudo. Kiti irgi juokėsi — turbut, iš jo. Koks žioplus. (Da bus.) A. Ž-tas.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS.

Policija pridengia paleistuvių ir kazino namus. Speciališkasis policininkas Ja-... cobs buvo paskirtas susekti ir už-... daryti paleistuvystės namus, ka-... zino namus ir t. p. Bet jis ty-... lyiai apvaikščiojo daugumą tų vietų, paėmė nuo saviniakų pi-... nigus ir paliko ramybę. Iškra-... tė tik tuos namus, kurie nepri-... gulėjo nuo Mulleno, paleistu-... vystės namų ir gamblerių boso. Vokietė nunuodijo savo vyrą. Freda Frost, vokietė, nunuo-... dijo aršeniuku savo vyrą, saliu-... niuką ant Germantown Ave. Jis buvo jos antrasis pats. De-... tektivai sako, kad ji nunuodi-... jusi ir pirmąjį savo vyrą Hart-... maną. Pirmą ištekėjimo už Tro-... sto ji privertė jį padaryti testa-... mentą, kuris po savo mirčiai viską palieka pačiai. Ir katalikai civilizuoja. Rugpjūčio 17 d. atsibuvo šv. Kazimiero parapijos piknikas. Diena buvo apsiniaukus, todėl ir žmonių buvo nedaug. Bet kas akyviausia, tai tas, kad nebuvo muštynių ir nedrau-... dė dalinti socialistams busian-... čio baltus plakatus. Mat, ir katalikai pradeda eiti civilizacijos keliu ir nesiskirti nuo žmonių. Taip ir reikia. Liet. L. Kliubas da pelnė. Visados Lietuvos Laisvės Kliubas, rengdamas pikniką, sa-... vo narius leidžia dykai ir tam tikslui paskiria 150 dol. Šįmet gi, turėjo deficito tik 125 dol., tokiu budu, turi pelno 25 dol. Negydas dykai galinčius užsimokėt. Philadelphijos apskrįčio Dak-... tarų Draugystė paduos valstijos įstatymdavystei įnešimą, kad būtų baudžiamas kalėjimu ar pi-... nigiška bausme tie, kurie, turė-... dami iš ko užsimokėt daktarui, kreipsis į daktarišką įstaigą, gydančias biednus uždėką, kai-... po biedni, negalinti užsimo-... kėt. Mat, išėina daugybė daktarų, kurie neturi iš ko pragyvent, kuomet žmonės gydos neapmo-... kamose įstaigose. BALIUS IR TEATRAS. Subatoj, 24 rugpjūčio atsi-... bus LSS. 1-mos kuopos balius ir teatras, ant South 4-tos gatvės. Bus sulošta labai juo-... kinga Žemaitės komedija «Apsi-... riko». Tai pirmas šio sezono balius Philadelphijoje. Taipgi bus ir skrajojanti krasi ir šokiai. PRANEŠIMAS. Mēs verčiame ir manome iš-... leisti brošiūrėlę «Priešrinkimi-... nės Debs'o prakalbos» (Campa-... gn Speech). Malonėkite kiti panašaus darbo nedirbti. A. J. Karalius. ATITAIŠAU KLAIĐĄ. N 33 «Kovos» mano kores-... pondencijoj iš Waterbury'o pa-... sakyta: «Jievos rolę loš atsižy-... mėjusi soprano dainininkė ir lošėja», bet praleista pravardė — Petronė Pricevičiūtė. Igno Draugas. VISU ŽINIAI. Jau baigiama spaudinti rinki-... hys mano monologų, dialogų ir eilių. Todėl pranešu, kad ki-... ti išleistojai mano veikalėlius nerinktų ir neleistų. Su pagarba Senas Vincas. Tarkas.

SATYRO UŽPEČKIS.

Merg-straikis. Tau, velny, gal nežinomi yra straikai, tai pasiskaityk bent kokį laikraštį, ten rasi daug apa-... rašymų apie juos. Bet aš tau pasakysiu apie vieną navatną merginų straiką prieš vaikus. Klausykis. Tu gal žinai, kad šie metai — prakilni metai — merginoms viskas valia daryti. Tat jos ir pasinaudoja ta proga — daro, kaip joms patinka. Vieną gra-... žų nedėdienį susirinko didelis «bunčius» merginų ir vaikinų — šnekasi, dainuoja, juokauja — diena šilta, gerai būtų kur iš-... važiuoti į girią, bet vyrai, netu-... rėdami tiesos pirmutinai užma-... nyti išvažiavimą, tyli. Laikas bėga — šilta, neramu. Vienas vaikas neteko kantrybės, pir-... mutinis prabilo: Klausykite, ar važiuojate kas-nors į girią? — Taip, — atsiliepė kasžin kas. Tuom tarpu visos merginos subėgo kruvon ir kasžin ką šnibzdėjos. Eina pro šią gat-... vėkarį, vaikinai skatina jas, kad skubintų į gatvėkarį. — Mēs nevažiuosim, — pa-... sakė viena. Vaikinai vieni sėdo į gatve-... karį ir nuvažiavo girion. — Tai matot, — prabilo vie-... nas, — šandien merg-straikis. O kad jas kur! Daug geriau būtų, kad ir jos čia būtų. — Et, brolau, boba iš ratų, ratams lengviau. Matysi, kaip jos bus dabar geros, norėdamos atgal prisigerinti. Giria, tyras oras, uogos, mau-... dynė ir juokai — tai buvo tos dienos vieny vaikinų laiko pra-... leidimas. Ir smagu buvo. Temstant parvažiavo ir namo, sutiko keliatą straikerių. Nei vienas neprakalba į jas, užimti savo dienos įspūdžiais. — Jonai, ar tu pyksti ant manęs? — tarė priėjusi nedra-... siai viena. — Su straikerka aš nenoriu kalbėti, visos turite ateiti ir perprašyti, kad daugiau taip nedarysite. Kitaip bus riestai, — negausite vyro. Jūs strai-... kuojate, o mēs padarysime boi-... kotą — visos liksite senmergėms. — Klausyk, nebuk toks be-... širdis; aš daugiau taip nedary-... siu, aš pirmutinė sulaužau straiką ir klausysiu tavc patari-... mų. — Atsitruk, nezurdėk kaip uodas; žinau gerai jūsų visų prisizadėjimus. Jūs niekuomet atvirai nieku nepasakot. Neti-... kiui. Tai matai, velnio vaike, kaip pas mus merginos su vaikiniais kaip kada gyvena, bet juk tau rupi, kad žmonėms daryt ne-... smagumus, kad keiktų ir grie-... šytų ir tau savo dušią atiduotų. Tarkas.

SĄJUNGOS REIKALAI.

LSS. Sekretoriaus pranešimai.

183) 114 kuopos skundas ant J. D. Taunio ir visi dokumentai tame klausime pasiūsta P. K-tui.

184) J. K. Giliaus skundas ant P. Sakatausko ir visi dokumentai tame klausime pasiūsta P. K-tui.

185) 22 kuopos skundas ant J. Bučinsko ir S-gos Sekr. nuomonė tame dalyke pasiūsta P. K-tui.

186) P. K-to užklausta apie K. Šeštoko ir T. Dundulio legitimacijas, nes prie sugrąžintų dokumentų nom. kandidatų į S-gos Kel. Org. legitimacijų nesirado.

187) «Kovos» Adm. pranešimas apie P. Kovo vertimą «Socialistiškoji Revoliucija», kad dabar negalima išleisti dėlei grynai techniškių kliūčių, pasiūsta P. K-tui.

188) Sulyg didžiumos P. K-to nutarimo (pats tarimas nebus garsintas organe), tai rinkimai S-gos Kel. Org. yra atidėta iki reguliariškų S-gos viršininkų rinkimų, o jeigu kuopos reikalauja Keliaujančio Organizatoriaus, tai tokio vietą užims dabartinis liglaikinis Kel. Org. drg. J. Gaigalas, iš Philadelphia, Pa. Rinkimai gi Organizatoriaus atidėta todėl, kad P. K-tas atrado, jog kai kurių iš apsiėmusių kandidatų atsakymuose yra tulos abejonės apie jų (kand.) kompetentiškumą užimti jiems skiriamą vietą. Todėl tieji kandidatai, kurie apsiėmė į S-gos Kel. Org. ir kurių vardai čia žemiau patalpinti, yra pavedami viešai kritikai ap'albejimui per organą. Apkalbėjimo laikas baigsis kartu su apkalbėjimu S-gos viršininkų rinkimų. Apkalbėjimai neturi būti ypatingi. Kandidatai į S-gos K. Org. yra sekanti drg.: T. Dundulis, narys 81 kuopos, Chicago, Ill.; K. Šeštokas, narys 81 kuopos, Chicago, Ill.; A. C. Herman - Purvis, narys 52 kuopos, New York, N.Y.

189) Atsinaujino LSS. 63 kp. iš 19 narių, Johnston City, Ill.

190) 161 kuopos protestas prieš aplikacijas liekasi S-gos archive; kuopai paaiškinta, kodėl su tuo protestu nieko neveikta.

LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

P. K-to Tarimas N 31.

LSS. K-tui.

Draugai: — Čia prisunčiu drg. Jasiulevičiaus tris knygeles ir išlygas, kokiomis tas knygeles norima S-gai parduoti. Todėl malonėkite apspręsti, ar verta S-gai tas knygeles nupirkti ir ar sutinkate su paduota kaina. Knygelės yra sekančios: 2,500 egz. «Amerikos Valtiečiai» po 10 c., 1,300 «Dar. ir Inteligentija» po 5 c., 1,700 «Moteris prieš teisybės ir logikos teismą» po 10 c.

Pačias išlygas iš bizniško atžvilgio negarsinu.

LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

Iš tos priežasties, kad

1) Skaitandžioji visuomenė jau yra apsipirkusi tomis knygetėmis, tai mums per ilgą laiką tik tebus galima susilaukti sugrįžtant tuos mūs išduotus pinigų už jas;

2) Ant tų knygučių visai nėra mūsų S-gos vardo, kaip išleistojos, kas vertelgystėje gana

daug reiškia.
3) Neturime užtektinai pinigų išleidimui originališkų veikalų savo vardu, per tai negalime mąstyti nei apie įguldymą pinigų į kokios-nors kitos išleistuvės išleistas knygas.

Imant atidon visą augščiau minėtą, balsuoju, kad nepirktų knygų nuo drg. J. M. Jasiulevičiaus.

27. VII. 12. A. C. Herman-Purvis
31. VII. 12. V. Černauskas
2. VIII. 12. A. Bernotas.
LSS. Sekretorius J. Stasiulevičius.

Turime vienytis su Soc. Party.

Buvo laikai, kad mes, lietuviai, sutvėrėm socialistišką organizaciją, kurią užvardijom Sąjunga.

Mūsų mieriu nebuvo tvirt Sąjungą amžinai atskirą. Tvėrimo laike mes atėmė reikalingumą darbininkiškos tarptautiškos organizacijos tarp lietuvių. Dabar slenka jau aštuntai metai, kaip S-ga gyvuoja; turime sąnarių skaitlingą būrelį ir tame skaitliu turime gerai suprantančių socialistiškai-darbininkiškos organizacijos pareigas.

Mes tvėrėm Sąjungą Amerikoje, ir mūsų proletarijato dalis gyvena Amerikoje. Tai mes, sąjungiečiai, ir turim bendrai veikt su šios šalies proletarijatu. Mes galime nuosekliai dabar veikt, tik susivieniję su šios šalies Socialistų partija. Ne šiandieną, tai rytoj tas turės įvykti. Mums nenaudinga ilgiaus atskirai gyvent nuo Soc. P. Kada susivienysim su Soc. P., tada išnyks iš Sąjungos daug nesmagumų. Šiandieną yra prisiėję Sąjungoj negeistinių sąnarių, nesutikimų organizacijoje, rajonuose ir kuopose; susirinkimuose praleidžiama laikas nenaudingiems svarstymams; kyla vaidai dėlei nešvarių pasielgimų.

(Bet pats jau prisijungimas prie Soc. P. neprašalins to viso pikto. Red.).

Prisijungimas nepadarys mums nuostolių, bet iš to turėsime didesnę naudą. Sąnariai mokės tik po 25 c. mėnesinės, kaip dabar.

J. Janczevski.

Nuo red. Autorius paduoda, ant kokių išlygų mes turime prisidėt prie Soc. Party. Bet savo išlygų mes negalim padaryt. Turime priimt tas, kurias pastatė pastarasis Soc. Party susivaziavimas Indianapolyj, Ind. Tai ir apleidžiam drg. Janczevskio išvedimus kas link mokėsčių, kokios būtų po susijungimui su Soc. Party. Kai kurie draugai rašo apie tą klausimą, gerai nežinodami sąlygų, ant kurių Soc. P. priima kitatautišką soc. organizacijas. Tos sąlygos yra N 22 «Kovos» š. m. ant pusl. 3.

Raportas
LSS. Administracijos Knygų Peržiūrėjimo Komisijos už 1911 metus.

Pagal knygas, įplaukų ir išlaidų surandame sekančiai:

	Įplaukos išlaidos	
	\$ c	\$ c
Sausis	750 64	504 38
Vasaris	537 25	443 24
Kovas	731 46	634 74
Balandis	604 42	690 21
Gegužės	465 31	455 88
Birželis	455 85	477 37
Liepos	511 86	608 03
Rugpjūtis	394 91	451 74
Rugsėjis	480 06	496 03

Spalis 55 43 533 83
Lapkritis 605 48 523 20
Gruodis 522 69 496 07
Viso 6620 36 6314 72

1 d. sausio 1912 metų turėjo būti izde \$305.64.
Ar viskas teisinga pagal šias knygas — Komisija negali užtikrinti dėlei sekančių priežasčių:

1) Atskaitos (bilos) priduta tik nuo gegužės mėnesio. Ant daugelio išlaidų visai nesiranda bilų; pavyzdžiui, 3 d. gegužės už nuvežimą «Kovos» į paštą ir išsiuntimą \$10.70, o bilos nėra. Taipgi nekurioms biloms nevisai teisingai užrašytos; pavyzdžiui, gegužės mėn., 9 puslapis, už skalbimą užmokėta \$2.35, o bila išduota ant \$2.25. Apart to, labai negerai elgiamasi su nekuriomis bilomis; pavyzdžiui, ant kiekvienos iš pašto išduotos bilos da prirašyta po du dolerius su centais ir parašyta ant jų bilų V. Jakščio (turi but J. Jakščio. Red.) pravardė, o knygoje parašyta: «Kovos» nuvežimas, išsiuntimas ir exp. — \$4.60, kuomet pačtos viršininko išduota bila tik ant \$2.10. Perdavus tokią bilą pačtos viršininkui, galėtų but daug nesmagumų, nes tai falsifikacija dokumentų.

2) Įplaukų ir išlaidų knygos visai nesutvarkytos: mėnesinės įplaukos ir išlaidos nėra attrauktos į krūvą ir Komisija, vietoj kontroliavimo, pirmiausia turėjo knygas sutvarkyti, o paskui jau kontroliuoti. Matyti, kad Administracija šaltai į tai žiuri, nes liepos mėnesyje įplaukų knygoje ant 122 ir 123 puslapių taip skaitlinės sumaišytos, kad vos galima buvo suraši, kas už ką įplaukė, o ji visai nepatėmijo.

3) Niekur knygoje nesuradome pasirašymo Turų Kontrolės Komisijos, nors «Kovo» jos parašai po atskaitomis visuomet buna, kas privalo buti ir knygoje.

Kad įvest geresnę tvarką ir kad Peržiūrėjimo Komisijos galėtų atsakančiai kontroliuoti, įnešame sekančias taisykles:

1) Turi buti vedami dieniniai žurnalai (knygos) įplaukų ir išlaidų, be išdalinimo kategorijomis, o dabartinės knygos turi buti antrankėmis. Nes dabar įplaukos ir išlaidos išdalinamos pagal kategorijų, o bila viena ant visų kategorijų, kas labai apsunkina kontroliavimą jau šiek-tiek suprantančiam knygvėdystę, o nesuprantantis visai nieko negalės padaryti.

2) Kaip dieninių, taip ir kategorinių knygų turi buti užbaigtos mėnesinės atskaitos ir po jomis turi pasirašyti Administratorius ir Turų Kontrolės Komisija.

3) Prie kiekvienų išlaidų, nors jos būtų smulkiausios, privalo buti dokumentas, kuris įtraukia į dieninę knygą. Ant tų išlaidų, kurias padaro Administratorius arba kiti Administratoriaus nariai, k. t. važiuojant karais ir tt., privalo jie patį ir išduoti. Taipgi visas Administratoriaus personalas privalo išduoti raštelines gavime algų.

4) Įplaukų dokumentai taipgi privalo buti. Pavyzdžiui, kas siunčia kokius-nors pinigus, tai sykiu atsiunčia ir laiška, pagal kurį užrašoma į knygas. Už pašalininius darbus nuo kiekvieno darbo turi buti pridėta prie tų dokumentų kopija su pažy-

mėjimu, kiek egzempliorių padaryta ir kiek už juos gauta. Kuomet bus tokie dokumentai, tuomet komisijos galės atsakančiai kontroliuoti.

5) Administratoriaus knygos, kaip tai, dieniniai žurnalai, kategorinės ir kitos, turi buti vedamos kas metai naujos. Dalykas tame — kuomet pas mus nėra apmokami Peržiūrėjimo Knygų Komisijų, tai jos turi tą darbą atlikti savo liuosu laiku nuo darbo, o čia Administracija reikalauja, kad jai knygos yra reikalingos. Kuomet bus vedamos naujos kas metai, tuomet Komisija jas galės laikyti, kiek norės, ir niekam neužkenks.

6) Visos knygos privalo buti užbaigtos po naujų metų. Dabar gi to nėra. Svarbioji knyga, kurioje surašyta Sąjungos visiški skoliuinkai ir turtas, yra supinta net nuo 1908 metų be jokios tvarkos, per ką Komisija atsiskak ją kontroliuoti, nes pirmiausia reikia sutvarkymo (visai ant naujos perrašyti — V. Paukštys) ir tuomet tik galima bus kontroliuoti. Kokiu budu ir kaip ji sutvarkyti — čia neaiškiname.

Čia mes nurodinėdami betvarkę nesakom, kad Administracija neteisingai elgėsi su pinigais, bet tik ta betvarkė vedime knygu neprivalo buti organizacijoj, kur yra renkamos Kontrolės Komisijos. Jeigu Komisija išrinkta peržiūrėti knygas, tai ji privalo savo darbą atlikti nuosekliai. O tas galima bus tik tuomet nuosekliai atlikti, kuomet bus atsakančiai vedamos knygos. Vedimas atsakančiai knygų nėra sunkus, nes metinė apyvarta nesiekia \$7.000 ir galima lengvai apdirbti.

Komisijos nariai:
V. Paukštys
J. P. Raulinaitis
M. Michelsonienė.

Administratoriaus priedas. Prie «Kovos» Adm. Knygų Peržiūrėjimo Komisijos raporto turiu šį-tą patėmyti.

Kaip dabar yra užvestos knygos, buvo pripažinta tinkamu knygvėdžių-ekspertų, bet ar jos yra vedamos «Kovos» Adm. knygvėdžio atsakančiai, pasakyti negalim, nes nesu ekspertu knygvėdystėje. Manau, knygvėdžiai patįs apie tai paaiškins.

Dabar žėdis link Komisijos nurodytų kliūčių:

1. Komisijai paduota knygos ir atskaitos, kurios buvo užvestos ir sutvarkytos pagal nurodytas ir priimtas seniau komitetų taisykles. Iki geg. mėnesio buvo viskas daroma iš dieninių įplaukų ir išlaidų knygų. Visi dokumentai įplaukų ir išlaidų yra, tik jie be numerių, todėl, kaip nesutvarkytus, nesunčiau. Gegužės mėn. 1911 m. net penkios yra bilos nuvežime «Kovos». Dvi bilos sykiu sutrauktos į knygą ir priskaityta krasos ženkli. ekspedicijai, tokiu budu suma knygos su bila nesutinka, Krasos ženkli. priskaityti todėl, kad reikalui esant, sužinoti, kokios yra «Kovos» leidimo išlaidos. Už skalbimą rankšluosčių įrašyta į knygą daugiau 10 c., negu rodo bila, tai Komisija teisingai surado.

Ant krasos kvitų yra pažymėjama ir nuvežimas, nes nuvežėjas nemoka pasirašyti — negali išduot kvitos. Krasa išduoda mums kvitą už užmokėtus pinigus išsiuntinėjimui «Kovos», tat dėlei tų kvitų su krasa

jokios bėdos-nesmagumų nebus.

2. Apart knygvėdžio vedamų knygų, aš turiu dieninę įplaukų ir išlaidų knygą ir pagal tą patikrinti atskaitas. Užtat gal Komisijai ir išrodė, kad aš šaltai žiūrėjau į suvedimą knygvėdžio vedamų knygų skaitlinių.

3. Į knygas jokia Komisija nesirašo, nes, jei reikėtų paduoti valdiškam ekspertui peržiūrėti, tat su parašais knygos būtų be vertės. Komisija pasirašo ant atskaitų popieros.

Žodelis prie Komisijos nurodytos geresnės tvarkos:

1. Dieniniai žurnalai, kaip minėjau, yra vedami, be išdalinimo kategorijomis, bet tie žurnalai yra vadinami antrankiais. Kol nebuvo naujai užvestų knygų, iki gegužės mėn. 1911 m., Kontrolės Komisija ir darydavo atskaitas iš tų mano dieninių knygų. Jos ir dabar yra Administratorioj.

2. Komisija nepasirašydavo į knygas dėlei augščiau nurodytų priežasčių ir priimtų taisyklių.

3. Ne ant visų išlaidų galima gauti kvitas, pavyzdin, žmogus nemoka rašyti, negali išduoti kvitos. Daug pinigų ateina krasos ženkleliais, kurie išeina ant laiškių ir siuntinių; taigi už užlipytus krasos ženkli. negalima gauti kvitos. Krasa irgi neduoda kvitos už perkamus krasos ženklelius. Ir šiaip daug mažmožių prisieina pirkti, už kuriuos negalima gauti kvitos, tad vis pačiam administratoriui prisieitų rašyti kvitas. Sataupymui gi laiko surašau viską į dieninę išlaidų knygą, ar gaudu kokią kvitą ar ne.

4. Įplaukų dokumentai yra visi; ant kiekvieno gauto laiško su pinigais yra viršū užrašoma, už ką ir kiek gauta pinigų ir pripažinama data ir metai ir yra išduodama pakvitavimai. Už pašalininius darbus, kurie yra daromi pagal sutartį-kontraktą, yra sykiu su pinigais ir kontraktai; kurie darbai yra daromi žinomiesiems draugams ant bargo, yra tik laiški su pažymėjimu gautų pinigų.

5. Pirkti kas metai naujas knygas, man rodosi, nėra reikalingo, nes apart renkamos Komisijos yra Turų Kontrolės Komisija, kuri ant vietos gali viską atsakančiai ištirti, nes visų Administratoriaus dokumentų jokiai toliau gyvenančiai Komisijai negalima bus nusiūsti.

6. Sąjungos skolininkų knygos Komisija, matomai, nesupranta, ten yra viskas surašyta, kam mes skolingi ir kas mums skolingas.

Kaip šakiau, kontroliuoti viską atsakančiai tegalima tik ant vietos. Bet jei bus komitetų nurodymai, kad kitaip reikia užvesti knygas ir už negaunamas išlaidų kvitas pačiam administratoriui rašyti, tai bus ir daroma, nes ir pačiam adm. rupi, kad Administracijoj būtų tvarka ir į laiką viskas padaroma, nes ir biznis tuomet geriau eina.

«Kovos» adm. A. Žymontas.

Dėlei išbraukimo narių iš LSS.

Peržiūrėjus 2 parag. XXIV straipsnio mūsų konstitucijos pasirodo, kad ir prasikaltusj narių be tam tikro skaičiaus liudininkų, pagal kuopos narių skaitlių, negalima išbraukti iš Sąjungos. Tas nepatogu. Pri-

imt by kokių narių tai labai lengva: įstojantis išpildė aplikacijos blanką, vienas narys palidujio, kuopos susirinkimo vedėjas pasirašė, ir atliktas kriukis.

Bet paskui tas narys pasirodė nesąs socialistu ir kenkia Sąjungai. Reikėtų jį prašalinti, bet jau tada be ceremonijų nepadarysi, jau čia reikia dviejų trečdalių kuopos narių, kad savo parašais paliudytų jo prisikaltimus.

Jeigu kuopa turi savo komitetą, kuris visur ir visada savo parašu liudija kuopos nutarimus, tai kodėl negali nario išbraukimą paliudyti?

Man rodos, kad išbraukimo nario iš LSS. turėtų buti paduoti aiškūs faktai jo kaltės ir kuopos komiteto parašai. Mano nuomonė rodo, kad reikėtų permaintyt tą konstitucijos paragrafą.

K. Senkus.

IV Rajonui.
IV Rajono konferencija atidarys 1 rugsėjo š. m., 9 val. ryto, 756 Harrison Ave., Harrison, N. J.

IV Rajono kuopos teikėtojai prisirengti kuo-atsakančianiu visuose klausimuose, ypatingai kas link rajono ir Sąjungos.

Org. S. Jankus.

Permaina VII Raj. raštiniuko.
Turėdami kokius reikalus VII Rajono susinešimų raštiniuku, kreipkitės pas M. J. Bučinską, 6 Murphy Ave., Binghamton, N. J. Nes buvusis raštiniukas P. Šlekaitis pasitraukė jo vietą užima pagal didžiųjų balsų M. J. Bučinskas.

VII Raj. Org. J. Varnagris.

Išbrauktas iš LSS. kuopos.
162 kuopa, Boston, Masa., išbraukė iš savo draugų tarp Juozą Mazalą dėlei sekančių jo prasikaltimų.

Jis keikė socialistus ir vylyjo iš žmonių pinigus: iš Gabrielavičiaus išsuko 20 dol., iš Kaulausko 3 dol. ir iš Bukančio 1 dol., sakydamas, kad tie pinigai buvo jam reikalingi, kad jis įstot į uniją. Datyrėm, kad tas buvo gryna apgavystė. Jis prisiduo da ar karštu socialistu kataliku, žiurint, kokių būdų tikisi išvylioti iš žmonių pinigų.

Persergėjame visuomenę nuo to apgaviko, pranešam, kad jis paeina iš Kauno gub., Telšiu pav., Plungės par., kalba maitiška, lėtai, taikiai, kaip tikras vyliokas. Turi geltoną usus, kumpą nosį, yra vidutinio ugio ir apie 40 metų amžiaus. Kas apie jį sužinos, lai praneš «Laisvei».

162 Kuopa.

LSS. Viršininkų nominacija.
Visoms kuopoms, rajonams ir pavieniams nariams tapo siuntinėta Blanka LSS. VI viršutinės viršininkų nominacijos. Blanka turi buti sugrąžinta Sąjungos arba rajonų Sekretoriui ne vėliau 27 rugsėjo (September) 1912 m. Apart to kadangi atidėta rinkimai Kel. Org. iki ateinančių S-gos viršininkų rinkimų (2r. S-gos Sekretoriui N 188, «Kovos» 34).

Mano nuomonė rodo, kad reikėtų permaintyt tą konstitucijos paragrafą.

LSS. Sek. J. Stasiulevičius.

Didžiau žmonių, Naujų Už 10

LIGG TO

ADJ

L. S. S. K.

kp. Newark
M. T. Z
kp. Taylor
P. Svėd
kp. Baltimo
K. Matula
kp. Minersv.
J.
kp. Brookto
M. Baronas
kp. Collinsv.
A. M. Mot
kp. Brookly
J. Bek
kp. Herrin,
P. R.
kp. Chicago,
J. Jank
kp. Spring
Tr
kp. Plymou
M. Zall
kp. Westvill
kp. Shenand
L. S. Kupčiu
kp. Springfi
J. K. Gergis
kp. Yonkers
F. Navikas
kp. So. Beth
A. P. Ber
kp. Pittston,
J. V.
kp. Bingham
S. Jas
kp. Waterbr
P.
kp. Bayonne
A. I.
kp. Chicago,
St. Straž
kp. Bristol,
A. S. I.
kp. Los Ang
L.
kp. Worcester
P. Paltan
kp. Bridgeg
J. A. Ja
kp. Easton, I.
F.
kp. St. Louis,
J. D. J.
kp. Passaic, I.
P. Dankevi
kp. Mahanoy
kp. Pana, Ill.
J. Džibalt
kp. Hartford
S. Ketchi
kp. McKees I
J. Stan

Clix Cigarettes

Iš maišyto tabako įvairių tautų.

10 cigaretu už 5 centus.

Didžiausios vertės cigaretai. Tabakai parinkti išlavintų žmonių, kurie pažįsta kiekvieną lapą, kokios jis šalies. Naudingi kuponai kiekvienoje dežutėje. Susidėk juos. Už 10 kuponų gausi bakšą cigarečių dykai.

Parsiduoda visur.

5¢

LIGGETT & MYERS TOBACCO CO.

- 131 kp. So. Omaha, Nebr.
- 133 kp. Norwood, Mass.
- 134 kp. West Fitchburg, Mass.
- 136 kp. Rumpf Falls, Me.
- 137 kp. Kensington, Ill.
- 138 kp. Cicero, Ill.
- 142 kp. Pawnee, Ill.
- 143 kp. Williamstown, Pa.
- 144 kp. Haverhill, Mass.
- 145 kp. Wallingford, Conn.
- 147 kp. Elizabeth, N.J.
- 148 kp. Denver, Colo.
- 150 kp. W. Hanover, Mass.
- 151 kp. New Kensington, Pa.
- 152 kp. Sheboygan, Wis.
- 153 kp. Wilson, Pa.
- 156 kp. Beloit, Wis.
- 157 kp. Detroit, Mich.
- 159 kp. E. Cambridge, Mass.
- 160 kp. Des Moines, Ia.
- 161 kp. Kearny, N.J.
- 162 kp. Boston, Mass.
- 163 kp. Salem, Mass.
- 164 kp. Westernport, Md.
- 165 kp. Port Washington, Wis.
- 166 kp. Monessen, Pa.
- 167 kp. New Bedford, Mass.
- 168 kp. Great Neck, N.Y.
- 169 kp. Terre Haute, Ind.
- 170 kp. S. Englewood, Ill.
- 171 kp. Manchester, N.H.
- 172 kp. Gary, Ind.
- 173 kp. Batavia, Ill.
- 174 kp. Chicago, Ill.
- 175 kp. Joliet, Ill.
- 176 kp. Taunton, Mass.
- 177 kp. St. Charles, Ill.
- 178 kp. De Kalb, Ill.
- 179 kp. Moline, Ill.
- 180 kp. Auburn, Ill.

«Kovos» agentai.

- J. A. Tilindis
- A. Kalasky
- M. K. Žvingilas
- P. Glaveckas
- J. Kalakauskas
- J. J. Vaitkevičius
- J. Bindokaitis
- P. Šlekaitis
- V. Patalavičius
- A. Kiškunas
- K. Demikis
- «Aušra»
- P. Kaušius
- A. Mizara
- J. Ližaitis
- M. Šliakys
- A. Žilinskas
- P. Šimkus
- F. J. Pobedinski
- J. Stankus
- J. Žvingila
- J. Bukantis
- F. Stasiukelis
- A. J. Neris
- P. Vaitiekunas
- W. J. Butwell
- D. J. Klings
- A. Kubillus
- J. P. Čepulis
- J. Ilgaudas
- J. Dementis
- M. Senkus
- J. Petrikis
- A. A. Reklaitis
- S. Karalius
- K. Šestokas
- A. Vainorius
- G. J. Guzevich
- J. E. Vasaitis
- A. S. Šmigelskis
- V. T. Jokymas
- K. J. Gelezele

Telephone So. Boston 845 M
Dr. F. Matulaitis
495 Broadway
SO. BOSTON, MASS.
Ofiso valandos:
Nuo 12-2 diena ir nuo 7-9 vakare.
Nedėliomis iki 3 val. po pietų.

FARMAS PARDUODU.
Lietuvių Kolonija
Michigan Valstijoje.
Kur turi pirke 105 Lietuvos valstijos. Mason County turu pardavimui gyvenamą farmą su triobomis ir sodais. Žemė molis su smėliu ir juodžemis. Lake County turu pardavimui daugybę neįdirbtos, geros žemės farmoms. Parduodu pigiai ir ant lengvo išmokėjimo. Adresuokit tuojau gausit Lietuvos informacijos knygelę ir mapą DOVANAI.
ANTON KIEDIS,
Peacock, Lake County, Michigan.

Siunčiu pinigų į visas pasaulio dalis
ESU PO KAUCIJA.
Jei jums skatytų, patinka "Kova" su mano raštais ir mano redaguojamos "Dilgėlės", tai patiks ir šis teisingas mano pataravimas pinigų siuntimo. O jūs, siunskit pinigus per mane, aš siunsiu savo raštus jums į "Kovą". Nuo Jūsų priklauso, kad galėčiau "Kovoj" rašyti. Rašymas yra darbas. Dirbt be jokio uždarbio nevisada galima. Savo nenuskriausdami, paremsit mane nors menku uždarbiu ir aš galėsiu "Kovoje" rašyti. Ranka ranką mazgoja — ar ne? Pinauj kainas nuo prisilinkę, kas tik pareikalauja.
J. BALTRUŠAITIS,
2400 5-th ave., Pittsburgh, Pa.

23 AKMENAIŠ "RAILROAD" LAIKRODĖLIS.
Austro užsakymas ir užstatomas, yra rami ar motorinis. Aukso dėgtas, gvaran tuotas 20 metų — tiktai ant pual uždaromi. Gražiai engravuoti. Aukso ir sidabro. Atsiųskite šiek tiek pinigų.
Specialiai vartojamas per tarptautines prie geležinkelio, ir per miestų kailius. Pasigalime vyrtika ar motorka laikrodėlių gvaran kalavimui ir antrašis per C.O.D. leidžiame išguzminuoti ir užmokėti tik \$5.75 ekspresu. Jei rašio netikant, sugrąžinti. Atminti, kad tu gal už pasiųsk laikrodėlių užmokėti \$35.00, jei jį tau siuntyti piktai laikabus pardavėjas. Prie laikrodėlio mėgus duoda 14 karato pasirašytą rodetėlių su hrelloku dykai. EXCELSIOR WATCH CO. 908 Athenaeum Bldg., Chicago, Ill.

SOCIALISM IS COMING—NOW
By WINFIELD R. GAYLORD
A Powerful, Illustrated Propaganda Pamphlet Showing the
SOCIALIST PARTY TRADE UNIONS & CO-OPERATIVES
the three ways in which the Toiler is winning his way to Freedom.
1 Copy - \$ .10
12 Copies - .75
100 Copies - 5.00
Sent Postpaid
LABOR PUBLISHING CO.
966 Chouteau Ave. ST. LOUIS, MO.

IGNAS RUDMINAS
Aptiekorius
263 N. 12-th Street
Philadelphia, Pa.

Rusiškai-Amerikoniška LINIJA
Geriansi, didžiausi ir greičiausi laivai, atlieka tarnystę tarp Rusijos ir Amerikos nestodami net didžiausiose portuose. „Czar“, „Kursk“, „Russia“.
Roterdama į 8 dienas; į Lilepojt — 11d.
\$33.00 III Klamos \$35.00
\$48.00 II „ „ \$50.00
\$65.00 I „ „ \$75.00
Sekantis išplaukimas iš New Yorko:
KURSK, rugp. 24
CZAR, [New] rugp. 27.
RUSSIA rugp. 21
Dėl platesnių informacijų kreipkitės pas mūsų agentus, arba pas generalinį agentą:
A. E. Johnson & Co.
Gen. Pass. Agent
27 Broadway New York.

ADRESAI

- L.S.S. kuopų viršininkų
- Philadelphia, Pa.
- Scranton, Pa.
- Cleveland, Ohio.
- Chicago, Ill.
- New Britain, Conn.
- Pittsburg, Pa.
- Rochester, N.Y.
- Wilkes Barre, Pa.
- Met. Carmel, Pa.
- Newark, N.J.
- Taylorville, Ill.
- Baltimore, Md.
- Minersville, Pa.
- Brookton, Mass.
- Collinsville, Ill.
- Brooklyn, N.Y.
- Herrin, Ill.
- Chicago, Ill.
- Spring Valley, Ill.
- Plymouth, Pa.
- Westville, Ill.
- Sbenandob, Pa.
- Springfield, Ill.
- Yonkers, N.Y.
- So. Bethlehem, Pa.
- Pittston, Pa.
- Binghampton, N.Y.
- Waterbury, Conn.
- Bayonne, N.J.
- Chicago, Ill.
- Bristol, Conn.
- Los Angeles, Cal.
- Worcester, Mass.
- Bridgeport, Conn.
- Easton, Pa.
- St. Louis, Mo.
- Passaic, N.J.
- Mahanoy City, Pa.
- Pana, Ill.
- Hartford, Conn.
- McKees Rocks, Pa.
- Grand Rapids, Mich.
- New York, N.Y.
- Brooklyn, N.Y.
- Allegheny, Pa.
- Youngstown, Ohio.
- Wilmerding, Pa.
- Kenosha, Wis.
- Jersey City, N.J.
- So. Boston, Mass.
- W. Lynn, Mass.
- Johnston City, Ill.
- Lawrence, Mass.
- Paterson, N.J.
- Brighton, Mass.
- Chester, Pa.
- Shaft, Pa.
- Cambridge, Mass.
- Exeter Boro, Pa.
- Hazleton, Pa.
- Chicago, Ill.
- So. Brooklyn, N.Y.
- Montreal, Canada.
- Stoughton, Mass.
- East St. Louis, Ill.
- Homstead, Pa.
- Rhone, Pa.
- Edwardsville, Pa.
- Gardner, Mass.
- Clinton, Ind.
- Lewiston, Me.
- Maryville, Ill.
- Carnegie, Pa.
- Pierce, Ill.
- Burlington, N.J.
- Athol, Mass.
- Du Bois, Pa.
- Detroit, Mich.
- East Pittsburg, Pa.
- Milwaukee, Wis.
- Valparaiso, Ind.
- Aurora, Ill.
- Racine, Wis.
- Waukegan, Ill.
- Cherry, Ill.
- Bridgewater, Mass.

1-mos kp. draugams.

Draugai, ateinaučią nedėlią, 25 Augusto bus kuopos susirinkimas «Kovos» name 2 val. po pietų. Todėl susirinkite visi ant laiko, nes ši syki bus svarbus reikalas, t.y. nominacijos į Sąjungos uždus ir daug kitų reikalų. Taipgi kurie esate neužsimokėję už kelius mėnesius, malonėkite ant susirinkimo užsimokėti, nes, kurie neužsimokėsite bus sustabdytas organas.
Sekret. A. Abramavičius.

Atidai LSS. 61 kp.

Pranešu draugams, kad susirinkimai atsibus antrą nedėlią kiekvieno mėnesio. Kas link vietos, tai klauskit kuopos sekretoriaus, St. Zales, 32 Linden st., w. Lynn, Mass.

Brooklyn, N. Y.

LSS. 19 kp. rengia prakalbas svetainėse ir ant gatvių. 24 Aug. 8 val. vakare bus prakalbos ant Grand ir kampas Berry st., kalbės du kalbėtojai: anglas ir drg. J. Perkdunas iš New Yorko. Po šių prakalbų bus beveik kozną subatą prakalbos. Darbininkai ir darbininkės atsilankytik pasiklausyti.
Kviečia Komitetas.

LSS 114 kp. drg. atyda.

Susirinkimas bus 25 August, 2 val. po pietų, po num. 242 South St., Athol, Mass. Kuopos reikalai stovi visai silpnai, tad malonėkite atsilankyti butinai visi.
Kviečia Komitetas.

LSS. 51 kp. draugu atidai.

Draugai. Prakalbos ir mitingas atsibus 25 Ruggpjūčio, 2 val. po pietų, Woodman Hall W. Leonard ir kampas Turner st. Malonėkite kuoskaitlingiausiai atsilankyti.
Sekr. J. Stankus.

Balius.

Parengtas LSS. 6 tos kuop. bus utarninko vakare, 27 Ruggpjūčio, Liet. Mokslo Dr-stės svetainėje, 142 Orr st., Pittsburgh, Pa. Įžanga 25c. ypatai. Kviečia Komisija.

Didis balius!

LSS. 1-ma kuopa parengė dideli baliu ir teatru, kuris atibus Subotoj, 24 rugpjūčio, prasidės 8 val. vakare, New Academy Hall, 523-25 So. 4-th St.

Bus suložta gana juokinga ŽEMAITES komekija „Apsiriko“. Ateikite visi, nes tai bus pirmas šio sezono toks puikus vakaras Philadelphiaj. Bus skrajpanti karsa ir lietuviški šokių.
Kviečia Komitetas.

Ko certus.

Rengia 22 kp., atsibus 31 Ruggpjūčio 8 val. vakare, salėje 7.30 Washpjt. st. Bostone. Malonei kviečiame atsilankyti.
Komitetas.

Antspauda \$1.25.

Kurios LSS. kuopos dar neturi antspaudos, teiksities atsiskauti pas mane, o aš padarau visokias antspaudas dėl visokių organizacijų: guminės ir metalinės. Reikale rašykite šiuo adresu:
W. J. PETKON,
27 Porter st., Montello, Mass.

Feeling 'Fit' Every Day

Influenzos arba imedies užpollimai naktimis arba kosulys ir diegimai jūsy raumėse iš nusidirbimo, nepaguldys jus, jeigu turėsit
Dr. Richter'io Pain-Expelleri
savo namuose ir tuojaus imsite vartoti 25c. ir 50c. aptiekose. Sergeikis pamėgdžiotų vaistų.
F. A. RICHTER & CO., 215 Pearl Street, New York
Richter'io Congo Pillės yra geros nuo vidurių sukeltėjimo. 25c. ir 50c.

LIETUVIŲ ŽURNALAS
Užsirašykite 'Lietuvių Žurnalą'
Išaina kartą į mėnesį ir prekioja tik 50c metams.
"Lietuvių Žurnalas", yra tai savo rušies laikraštis.
Jame nėra vietos polemikai ir korespondencijoms, telpa vien įvairių mokslo šakų ir beletristikos straipsneliai. Bet viena jo ypatybė — tai užklausimai ir atsakymai. Męs atsakysim ir pasiūstus mums visus klausymus, nežiurint kas ir apie ką bus klausama. Tai yra ideališkas namų svečias. Adresuokite:
"Lietuvių Žurnalas", 1607 No. Ashland Ave., Chicago, Ill.

VISU ŽINIAI.

Perkrausčiau savo bučėnę ir grosernę į naują ir geresnę vietą, po num. 2230 Fifth av. kampas Bredy st. Kas norite nebrangiai pirkti gerą tavorą, ateikite pas mane, o bušite užganėdinti. Su pagarba.
John Kazlauskas
2230 Fifth ave., Pittsburgh, Pa.

Dovanai Knyga.

Kiekvienam prisišime **Dovanai** pirmą sąsiuvą naujo gražaus romano parašytą garsaus francūzų raštininko **Emile Zola "DARBAS"**. Iš šio romano daugiau pasimokysi negu iš kelių mokslinių knygų. Jame aprašoma tikroji meilė, baisioji kova darbininkų su kapitalistais, parodomas visas darbininkų skurdas ir vargas už darbą, o turčių perklumas iš tinginavimo. Ant galo parodoma aiškiai ir užimančiai kaip patys darbininkai gali perkeisti savo gyvenimą į rojų, kaip paniekintas ir prakeiktas darbas lieka šventu. Prisišk 3c persiuntimui, o mes prisišime viešą sąsiuvą dovanai.

J. ILGAUDAS, 1613 So. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Revoliucijos Gimimo Momentas.

NAUJAS GRAŽUS PAVEIKSLAS Šis paveikslas perato Revoliucijos gimimo momentą; suklymą liudios prieš carizmą. Paveikslas didmas 14x16 colių, prekė su pristatymu 25c, daugiau imanties ant karto, nuleidžiama 50 procentų. Jį parduodam todėl taip pigiai, kad norime praplauti tarpe darbininkų klases revoliucijoniškais mintis.

Norintieles turēt jį paveikslą kreipties į "Kovos" Administraciją

Skaitykite ir užsirašykite vienatinį Rusų-Socialistų savaitinį laikraštį Amerikoje **Novy Mir** (Naujas Svetas)

Prenumerata metams \$1,
" Kanadoj \$1,50
Pav. num. Amer. 2c. Kanadoj 3c. Adresas:
"NOVY MIR"
242 Broome st., New York,

Kelstone Phone Main 14-28.
Bell Phone Lombard 2506 A.

Dr. Philip KOVNO
423 Pine st. PHILAD., PA.

Prifilmimo valandos:
Nuo 10 ryto iki 3 P.M. Nuo 6 iki 8 vak.
Galima susikaboti rusiškai ir lenkiškai.

PARDUODU LAIVAKORTES
Ir stendū pinigus. Atlieka visokius apsaudos darbus. Užrašau Lietuviškus laikraščius. Turiu agentūrą apsaugos nuo ūgnies. Priimu pinigus taupinimui.

P.M.KAITIS
narys 81 kp. L.S.S. ir 15-os vardos Soc. Partijos
1607 N. Ashland ave., Chicago, Ill.

Vienatinė Lietuvių Unijos Spaustuvė

Su "organizaciniams unijoms darbininkams, kuri turi paima teisę vartoti ant spaudinių Unijos žymę arba (Union Label) žymę pažinti per visas Unijas ir Amer. Fed. of Labor. Draugai darbininkai unijoms remkite savuosius ir reikalaukite spaudos darbus su Unijos žyme ir su situose mūsų numeriu 437. Mūsų spaudiniam viską, nuo mažiausio iki didžiausio. Jūsų nori gauti gražų teisingą spaudos darbą, pavesk jį mums.

J. Ilgaudo Spaustuvė
1613 So. Halsted St., CHICAGO, ILL.

Amerikos kalendorius.

Išleido
J. ILGAUDAS.

Labai puikiai padarytas, knygos formate, su gražiais paveikslais ir žingeidžiais straipsniais. Todėl patariame kiekvienam sąjungiečiui turėti savo namuose tą kalendorių.

KAINA..... 25c.

Gaunamas "Kovos" Administr. 1815 Moya. ave., Philadelphia, Pa.

BUK MANDAGUS!

nusipirk

ETIKETA

arba

Taisyklės, kurių kiekvienas turi prisilaikyti apsiėjime su kitais. Ten ras suvirš 300 pamokinių gražaus pasielgimo d'el visų, visokiuose atvejuose. Kaina 25c. (5c)

Mary M. Rice-Herman,
112 E. 19-th st., New York, N. Y.

L.S.S. Viršinininku adresai.

Veik. Kom. Susinešimų Sekretorius
L. S. Kupčinskas,
217 E. Centre St., Shenandoah, Pa.
Pildantysis Komitetas:
A. C. Herman-Purvis,
43 E. 22nd st., New York, N. Y.

V. Černiauskas,
1711 Matheny ave., Springfield, Ill.
A. Bernotas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
L.S.S. Centro Sekretorius
J. Stasilevičius,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.

"Kovos" Redaktorius
K. Vidikas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
Literatūris Komitetas
J. Ilgaudas,
1841 So. Halsted st., Chicago, Ill.
F. J. Bagočius,
28 Broadway., So. Boston, Mass.
S. Strazdas,
2030 Canalport ave., Chicago, Ill.

"Kovos" Administratorius
A. Žymontas,
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.
Rev. ir Kank. Šeplimo Komitetas
Pirmninkas J. Saitis,
120 Grand st., Brooklyn, N. Y.
Sekretorius J. Bulota,
523 W. Barre st., Baltimore, Md.
Izdininkas J. Ramanauskas
Box 163, Minersville, Pa.

L.S.S. rajonų sekretorių antrašai.

I. **J.A. Žukauskas** 77 Drayer st. Waterbury, Conn.
II. **A.J. Neris** 166 Spruce Alley, Philadelphia, N.J.
III. **J. Brazauskas** 2400 Fifth Ave. Pittsburg, Pa.
IV. **M.J. Iškauskas** 146 Morris st. Jersey City, N.J.
V. **A. Stanickis** 39 E Centre st. Shenandoah, Pa.
VI. **J. Undzius** 242 Broadway So Boston, Mass.
VII. **M.J. Bučinskas** 5 Murphy st. Binghamton, N.Y.
VIII. **M.M. Juska** 2336 So Oakley Ave Chicago, Ill

Veik. Komiteto narių antrašai.

I Rajono.
J.V. Stallorlie 74 Cherry st Wallingford, Conn

II Rajono.
F. Laurin, 1019 Elm st Easton, Pa.
J. Galgalas 4760 Cambridge st Philadelphia, Pa

III Rajono.
J. Baltušis Box 723 New Kensington, Pa
F.K. Vabalas Box 164 New Kensington, Pa

IV Rajono.
J.K. Gillis 32 Van Buren st Passaic, N.J
J. Šukys 154-6 Grand st Brooklyn, N.Y

V Rajono.
J. Grudziuskas 908 W Coal st Shenandoah, Pa
L. Kupčinskas 217 E Centre st " " "

VI Rajono.
M. Michelsonas, 28 Broadway, So Boston, Mass.

VII Rajono.
A. Valincius 9 William st Pittston, Pa

VIII Rajono.
A. Kvederas 1841 S Halsted st Chicago, Ill
P. Galakie 1616 N Wood st " " "

IX Rajono.
P.M. Kaitis 1607 N Ashland Ave " " "

F. Druchas Box 476 Gary, Ind

I. Rosenbaum,

SENIAUSIA

Lietuviška Banka

Philadelphijoje, Pa.

Parduoda laivakortes ant geriausių linijų laivų.
Išmaino pinigus ir išsiunčia po gvarancija į visas šalis svieto. Atlieka tą greitai, atvangiai ir pigiai.

Agentūra geležinkelių tikiety.

Parduodame geležinkelių tikiety į visus miestus Jungtinių Valstijų.

605 So. 3-rd st. Philadelphia, Pa.

DIDIS GYDYTOJAS

DR. IGNOTAS STANKUS, M. D.

VIENATINIS TIKRAS LIETUVIS

DAKTARAS PHILADELPHIJOJE.

Gydo visokias ligas: vyrų, moterų ir vaikų. Atsišaukusiems iš tolaus per laiškus suteikia daktarišką rodą dovanai. Atėjusiems į ofisą ištyrta geriausiai ligas ir duoda savo gyduoles už menką užmokestį. Jis turi didelę medicališką praktiką, kaip tai: pabalges Medicališką, Universitetą, buvo miestav daktaru mieste Indianapolis, Ind. ir balges mokslus didžiojo mokyklėje THE NEW YORK POST GRADUATE MEDICAL SCHOOL and HOSPITAL. Dabar gydo visokias ligas su gyduolėmis, darimu operacijų ir su elektrikos mašinomis.

PASARGA.

Neklausykite to žyberaių humbugo Medical Clinic, katras sako, kad su X-ray jokios ligos negalima surasti. Aš su pagalba X-ray surandu pasekingai šias ligas: Augančius akmenis tulžyje ir kepenyse (gall-stones), akmenis augančius inkstuose (Nephrolithiasis), akmenis augančius pusiėje, ronas skilvyje (gastric ulcers), išnarintus kaulų narius, sulaužytus kaulus, ir t. t. Apsisaugokite ju to surandoj daktariškos knygos, nes jė ne daktaras rašė, bet žybernai, kurie namo pas New Yorko šarlatanus Collins ir Ferdele Hartman. Sulig sukūžino į turmą New Yorko šarlatanų, jų tarnai, žybernai, atsiraginolo čionai, uždejo tą humbugo Medical Clinic, katras jokios ligos negalį surasti su X-ray. Apsisaugokite ju visokių laišku ir knygu, nes ant jų nėra pasirašusio daktaro, o kas bijo savo vardą pasirašyti, tai ten yra apgavystė.

Turiu šimtus padėkavonių. Kelias čionai talpinu:
Aš Juozapas Svilba, 1011 Carlton St., Philadelphia, Pa., daug daktaru atlankiau, o nei vienas negalėjo manęs išgydyti, bet daktaras Ignotas Stankus su pagalba X-ray mane išgydė. Ištaru širdingai ačiū.

Petras Salus, 29 Green Place, Campello, Mass., taip rašo: Mano moteris ilgai sirgo ir išgydyti jos negalėjo. Ji turėjo kosulį, skreplavimą, skaudėjimą paširdžiui ir krutinėje. Kuomet atsišaukiau pas daktara Ignotą Stanku ir šitai jis išgydė mano moterį su pirmu pasulintimu gyduoliu. Dabar didžiai širdingai ačiū už geras gyduoles. Dieve duok jam ligų amžinų, kad galėtų ir kitus sergančius gelbėti.

Iš Brooklyn, N. Y., 38 So. 2-nd St. Mane išgydė daktaras Stankus su išbrimo veido, silkinimo pilauku, greito supykimo ir išgūčio. Turėdamas nuolat. Tos padėkavonis yra įdėtos su pavėjijimu pačiu pacienta.

DR. IGNATIUS STANKUS, M. D.
1210 So. Broad St., Philadelphia, Pa.
Ofiso (Nuo 9 iki 1 po pietų ir nuo 7 iki 9 vakare. Subatomis nuo 10 valandos ryto iki 8 val. vakare. Nedėlomis nuo 1 iki 4 val. po pietų.

Kiekvienas Sąjungietis turėtų tēmyti į Sąjungos abelnu reikalus ir rupintis apie savo organizacijos gerovę. Juo daugiau Sąjungiečiai rupinsis savo organizacijos reikalais, tuo organizacija labiau ir labiau bus ir atneš daugiau naudos platesniai visuomenės daliai. Užtat reikia atsakančiai susipažinti su organizacijos pamatinėmis taisyklėmis. Tam tikslui

Lietuvių Socialistų Sąjunga Amerikoje
Išleido savo

Konstitucija

(Istatus)

Kurią prigulinti prie L.S.S. Sąjungos turėtų perskaityti **Kaina kuopoms - 5c., pavieniams - 7c.** Tai gi Draugai, kas da neturite konstitucijos malonėkite tuojau pareikalauti iš "Kovos" Administracijos sykiu prisišdami ir minėtą užmokestį. Lauksime užsakymų. Visuomet adresuokite: :: :: ::

"KOVA"

1815 E. Moyamensing ave., - Philadelphia, Pa.

Dabar tū iš spaudos sceniškas, revoliucijoniškas veiklas - drama vienoje veikmėje:

"Penktas Prisakymas"

Parašyta žipomo mūsų rašytojo dramaturgo **Br. Vargšo**

Dalyvauja tame veikale 7 ypatos; lošti lengvas. **Knygutes kaina 10c.**

Todėl L.S.S. kuopos kuriuos turi sykių ir teatrališkus ratelius ir teatrališkos draugijos, lai tuojau rengiasi lošti šią naują dramą "Penktas Prisakymas"; tikriname, kad šis veiklas užgandėdins kiekvieną revoliucijoniškąs minties žmogų ir suteiks daugiau energijos tolesniam veikimui revoliucijoniškame darbe.

"Penktas Prisakymas" gaunamas tik "Kovos" Administracijoj:
1815 E. Moyamensing ave., Phila., Pa.

"LAISVĖ"

Visuomenės, Kultūros, Politikos, Literatūros, Populiariskai-Moksliskās LAIKRAŠTIS

Eina du sykiu savaitėj: Utarninke ir Pėtnyčioj.

Laikraštis "LAISVĖ" didelio formato, talpina raštus geriausių raštininkų ir visuomet pilnas naujasių ir tikriausių žinių. "LAISVĖS" prenumerata Suvenytose Valst. metams 2 dol., pusmečiui 1 dol. Užrubežiuose - metams 3 dol., pusmečiui - \$1.50.

Ant pažūrėjimo siunčiam vieną numerį DYKAI!

Užsirašant laikraštį arba tyrint kokius nors reikalus adresuokite taip:

"LAISVĖ" 242 West Broadway

SO. BOSTON, MASS.

Platinti "Kova" - pelnas

NEABEJOJAME, kad kiekvienas draugas, prigulintis prie Lietuvių Socialistų Sąjungos, tos vienintelės lietuvių darbininkų organizacijos Amerikoje, kuri pasiskyrė sau už tikslą skleisti į skriaudžiamų darbininkų minią socializmo idėją ir nori koku nors būdu prisidėti prie to prakilnaus, ideališko ir daug pasišventimo reikalaujančio darbo.

Skleisti socializmo idėją galima įvairiais budais. Bet parankiausiai yra - platinant "KOVĄ". Dabar kuomet "KOVĄ" - drašiai galima sakyti - pilnai atsako savo tikslui, butina pereiga kiekvieno sąjungiečio yra platinti ją.

Tam atsirado puiki proga. Pagal nutarimą P. K. to, "KOVOS" administracija išleido tam tikras *Prenumeratos Kortas*. Tos kortos parduodamos kiekviena po 25 c. Bet platinimui pirkti reikia nemažiau kaip už \$1,00, o už tai gaunama penkias kortas. Tokiu budu platintojas pelno 25 centus. Už vieną prenumeratos kortą "KOVĄ" siunčiama šešias sanvaites.

Panašiai platina savo laikraščius ir kitų tautų cocijalistiškos organizacijos. Tai kodėl gi ir mes negalime panašiai daryti? Toks darbas atneš daug naudos Lietuvių Socialistų Sąjungai, mums patiems ir liaudžiai. Bandykim pasidarbuoti.

Draugai! Nuoširdžiai kviečia Jus "KOVOS" administracija, vardan mūsų prakilnaus ir didelio darbo, tuojau užsisakyti *Prenumeratos Kortas* ir progai pasitaikius, parduvinėti ir platinti "KOVĄ", o sykiu ir socializmo idėją.

"KOVA", 1815 E. Moyamensing Ave., Philadelphia, Pa.

Jau gatavas ir gaunamas

Kalendorius
Amerikos Lietuvių
1912m.
Sutaisė
J. ILGAUDAS

TURINYS: Peržvalga; Pramonė ir Prekyba (G.J. Leveskio ref.); Naujasis Higiena (M. Jurgelionienės ref.); Iš sveikatos srities (Dr. A.L. Juska); 10 metų nės "Aušros" sukaktuvės; Ediso no gyvenimas ir darbai; Nuo kada žmonės vartoja Kalendorius; Ką veikė Milvanke's socialistai (Iliustruotas); Pirmoji Gegužė; Nuo ko paėina raudonoji Vėliava; Kaip likti piliečiu (Iliustr. ir angliskai); Patarimai gyvenimui; Eilės; Informacijų Skyriai; Pasakojimai (vairūs Receptai; Visokios Statistikos; Juokai ir šiaip įvairūs raštai ir naudingos žinios. Puikiai iliustruotas; daug paveikslėlių ir pagražinamų Naudingiausias, gražiausias ir geriausias už visus Kalendorius. Didomas 7x10 colių; j 100 ar daugiau puslapių.

Kaina 25 centai. Agentams geras uždarbis.
Kas prisišk 25c, tam pridėsimė gražų kišeninį kalendorių *Dovanai*.

J. ILGAUDAS, 1613 S. Halsted st., Dept. 3, Chicago, Ill.